

... "and that government of the people, by the people, for the people, shall not perish from the earth."

—Abraham Lincoln

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS
The Lithuanian Daily Friend
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN
CATHOLIC PRESS SOCIETY
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois
Telephone Canal 8010-8011

The most influential Lithuanian Daily in America

No. 207

3c a Copy

Chicago, Ill., Penktadienis, Rugsėjo (Sept.) 4d., 1942

Kaina 3c

Vol. XXVI

PRASO 12 BILIJONU DOLERIU TAKSAIS

Naciai ir fašistai jaunuomenei tegali pasiūlyti tik mirtį

Sąjungininkų tikslas: sukurti laisvą, teisingą ir garbingą gyvenimą

WASHINGTON, rugs. 3d.—Šiandien Prezidentas Rooseveltas viso pasaulio jaunimui pareiškė, jog Vokietijos naciai, Italijos fašistai ir Japonijos militaristai tegali pasiūlyti tik mirtį, kai tuo tarpu "sąjungininkų tautų tikslas yra pačios jaunuomenės tikslas."

Savo kalboje, kuri nukreipta į jaunus vyrus ir moteris ir kuri buvo leidžiama per tarptautinį radio, Prezidentas Rooseveltas pareiškė, jog sąjungininkų tautų tikslas yra "naujosios kartos viltys ir kartų kurios po jos bus—viltys naujojo gyvenimo, kuris gali būti gyvenamas laisvėje, teisingume ir garbingai."

Žino Pavergtieji.

"Šis faktas," anot Prezidento, "kaskart darosi aiškesni jaunesiems Europos žmonėms, kur naciai bando sukurti jaunimo organizacijas nacizmo pagrindu, pagrindu sudarytu Hitlerio ir jaunimui primesto priverstinio protinio penėjimo—dijeta neteisingų faktų, iškraipymų ir draudimų, paremtų Gestapo ginklais."

Visam pasaulyje Amerikos kariuomenė klausėsi savo vyriausiojo vado, kurio kalba jiems daugiausia ir buvo taikoma ir kuriems jis užtikrino, kad "mes čia namie geriausiai suprantame savo pareigas jums... mes neapleisime jūsų."

Kalbėjo Studentams.

Tiesioginiai Prezidento kalbos klausytojai buvo Tarptautinis Studentų Susiavimas, kuriam Prezidentas ir pareiškė, jog tik sąjungininkės valstybės turi fizinius išteklius, drąsą, pragmatumą ir norą sudaryti tokią pasaulinę santvarką, kuri vėta šios kartos jaunimo pasiaukojimo.

Amerikos kariams Prezi-

Prancūzai pašovė britų orlaivį

BERLYNAS, rugs. 3d.—Berlyno radio paskelbė pranešimą iš Paryžiaus, jog prancūzų kovos orlaiviai pašovė britų orlaivį netoli Port Lvautey, Prancūzijos Moroco Atlanto pajūryje.

dentas pažymėjo, jog jie yra vieni geriausių, kuriais visa tauta didžiuojasi.

Naciai prie Stalingrado vartų

MASKVA, rugs. 3d.—Vokiečių atakos Stalingradan iš šiaurvakarių sulaikytos prie pat miesto, bet į pietvakarius rusų kariuomenė vėl pravedė kontrataką prieš masines tankų grupes, kurie buvo prasiveržę į aršiai ginamas pozicijas.

Komunikatas ir pranešimai iš fronto skelbia, jog šioje svarbioje vietoje rusai buvę priversti pasitraukti, kai tuo pačiu laiku 400 mylių į pietvakarius sovietų kariuomenė taip pat pasitraukė Novorosijsko apylinkėje.

Didvyriškas Gynimasis.

Į rytų frontą skubiai siunčiamos Rumunijos ir Vengrijos divizijos, kad padidintų nacių pajėgas.

Komunikatų pranešimai aiškiai sako apie gynybų didvyriškumą. Pavyzdžiui, priešorlaivinių pabūklų baterija, atmušusi nacių nardomųjų bombanešių ataką, atsuko savo pabūklus prieš nacių tankus ir juos sulaikė, kol atvyko parama.

Pietiniuose fronto mūšiuose esą sunaikinta keturios dešimtys vokiečių tankų ir nukauta apie 1,200 vokiečių kareivių.

Bombardavo nacių gelžkelių įmones

LONDONAS, rugs. 3d.—Šiandien britų aviacijos daliniai bombardavo aukštąją Reino krašto dalį, kur jų atakos sukoncentruota geležinkelių dirbtuvių centre Karlruhe.

Pranešimai skelbia, jog mieste sukurta dideli gaisrai ir virš miesto pakilęs milžiniškas dūmų debesys.

Tuo pačiu laiku britų bombanešiai ir kovos orlaiviai apmėtė bombomis nacių susisiekimo linijas šiaurinėje Prancūzijoje.

U. S. kariai Egipte

Amerikos kariuomenė išrikiuota pirmiesiems pietums Egipte ją išlaipinus iš transportų. Ji padės britams kovoti prieš nacių, kurie išjunda naują ofensyvą. Photo radiuota iš Cairo.

Senatan įnešta 18-19 metų vyrų ėmimo įstatymas

Jaunuoliai turį būti paruošti

WASHINGTON, rugs. 3d.—Pareikšdamas, jog Jungtinės Valstybės kovoja su priešu, kuris savo kariuomenei vaikus pradeda auklėti nuo pat mažens, sen. Chan Gurney iš South Dakota šiaudienė senatan karo tarnybos įstatymui pataisymą, pagal kurį kariuomenėn būtų šaukiami jaunuoliai 18 ir 19 metų amžiaus.

Rusų atskaita: 11,700,000 nacių

LONDONAS, rugs. 3d.—Maskvos radio šiaudienė paskelbė, jog Rusijos fronte iki šiol yra nukauta ir sužeista 11,700,000 ašies kariuomenės.

Radio pareiškė, jog vien tik vokiečių esą nukauta ar sužeista 10,000,000 kareivių, suomiai netekę 500,000 karių. Italija, Vengrija ir Rumunija netekusios po 400,000 karių kiekviena.

Pakeitimai Ispanijos ministerių tarpe

BERLYNAS, rugs. 3d.—Berlyno radio paskelbė pranešimą iš Madrido, jog gen. Francisco Franco pakeitė užsienio reikalų ministrą Ramon Serrano Suner, gen. Francisco Gomez Jordana, kuris iki šiol buvo valstybės patarėjų tarybos pirmininkas.

Gen. Asensia paskirtas kariuomenės ministru vieton gen. Jose Varela. Pats Franco paėmė opolitinę Falange partijos vadovybę, kuri pirma buvo Suner rankose.

Pakraščių sargyba paprastai priklauso izdo departamentui, bet iškilius karui juos savo žinion perėmė laivynas.

Taikos forma: nacių sauzudybė

LONDONAS, rugs. 3d.—Vidaus sekr. Herbert Morrison paskelbė "primtiną formą" Hitlerio taikos sąjungininkėms taikoms.

"Sakoma, jog prieš šiuo metų pabaigą Vokietija patieks savo taikos ultimatumą," pareiškė Morrison susirinkime, kuriame pareikštas protestas prieš nacių žiaurumus Lenkijoje ir Čekoslovakijoje.

"Būkite tikri, kad sąjungininkės tautos nepriims jokių Hitlerio taikos pasiūlymų, nebent tai būtų pasižadėjimo formoje su garantijomis, kad visa Vokietijos vadovybė padarys kolektyvią sauzudybę."

Nuskandinta daugiausia prieš submarinų

LONDONAS, rugs. 3d.—Admiralito pirmininkas lordas A. V. Alexander pareiškė, jog šių metų liepos ir rugpjūčio mėnesiais buvę sąjungininkams sekmingiausioje kovoje prieš submarinus.

Pasak jo, per šiuos du mėnesius sunaikinta daugiausia ašies submarinų. Šalia nuskandintųjų submarinų didelio skaičiaus taip pat nemažas skaičius yra sunaikinti sužalotų nacių submarinų, kurie jau nebetinka veiksmams.

Saulė teka 6:19 val., saulė leidžias 7:21 val.

Siūloma sudaryti pajamoms dvigubi taksavimo mokesniai

Taksavimas reikalingas sulaikyti infliacijos pavojų, Morgenthau

WASHINGTON, rugs. 3d.—Izdo sekretorius Morgenthau šiaudienė kreipėsi sena-

to finansų komisiją, kad būtų sudarytas įstatymas, sukelias dar \$6,500,000,000 asmeniniais taksais virš jau pravesto atstovų rūmų įstatymo sukeliančio \$6,271,000,000 su provizija, kad po karo asmenims bus atmokėta \$4,500,000,000.

Sekretorius taip pat pasiūlė senato komisijai sumažinti netaksuojamas asmenų pajamas pavieniams asmenims iki \$500, vedusiems iki \$1,000 ir kiekvienam priediniam šeimos nariui po \$250.

Infliacijos Išvengimui.

Pasak sekretoriaus, taksavimas turėtų būti keliamas ne tik, kad susidarytų didesnės vyriausybės pajamos, bet ir tam, kad būtų galima išvengti artėjančio infliacijos pavojaus.

Beto, norima sudaryti aukštesnius taip vadimuosius "surtax" mokesnius. Pavyzdžiui, kiekviena vedusiųjų šeima su vienu vaiku, jei ji išleistų į metus \$5,000 ji turėtų sumokėti virštakso \$250.

Egipte nacių žygius sulaikė

KAIRO, rugs. 3d.—Po sąjungininkų artilerijos ir aviacijos milžiniškų atakų ašies pradėtoji ofensyva, kuri, tikėtasi, turėjo išsivystyti į sprendžiamąsias kovas, šian die jau aprimo.

Britų žemyno kariuomenės pajėgos iki šiol dar nesusitiko su priešu, nors motorizuotieji daliniai kartkartėmis susitinka su naciais, kurie buvo prasiveržę apie aštuonias mylias pro minų laukus.

Šios dienos komunikatas pareiškė, jog vakar britų ir amerikiečių aviacija pravedė smarkiausias atakas prieš Rommelio pozicijas.

Britų aštuntosios armijos vadas leit. gen. B. L. Montgomery pareiškė, jog iki šiol kovos dar tebėsančios dar tik pačioje savo pradžioje.

BERLYNAS, rugs. 3d.—Berlyno radio paskelbė, jog vokiečiai nutarę nuimti pančius nuo britų kalinių, suimtų Dieppe atakoje, kai britų rado griežtai užgindžio, jog jie buvo surakinę rankas vokiečiams kariams.

Atakavo japonų destroyerį, bazes

Gen. MacArthur Štabas, rugs. 3d.—Štabo komunikatas pareiškė, jog sąjungininkų bombanešiai tebebombarduoja japonų bazes į šiaurę ir rytus nuo Australijos.

Nakties atakose Jungtinių Valstybių bombanešiai nometė penkis tonas bombų ant japonų bazės Buka, Solomono šiaurinėje dalyje.

Komunikatas taip pat pareiškia, jog pakraštėje apmėtytas bombomis japonų destroyeris, bet atakos rezultatai nežinomi. Taikliai bombomis apmėtyta Buka aerodromas ir pakraščio įrengimai.

Sąjungininkų kovos orlaivių grupės atakavo japonų pozicijas Kokoda apylinkėje, kur priešas pravedė atakas sekma dienį.

Amerikiečiai pašovė orlaivį Islandijoje

REYKJAVIK, Islandija, rugs. 3d.—Amerikos kariuomenės lakūnai savo pirmoje kovoje su priešu orlaiviu pašovė vokiečių orlaivį šian die netoli Reykjaviko.

Bombanešis išsprogo prieš nusileisdamas ir visa jo igula žuvo. Kovoje Amerikos orlaivis buvo lengvai sužalotas.

Kinai apsupo Kinhwa

CHUNGKINGAS, rugs. 3d.—Kinijos kariuomenė apsupo Kinhwa, provizorinę Čekiang provincijos sostinę, ir atakuoja iš visų pusių.

Kiek anksčiau Kinijos karo vadovybė pranešė, jog japonai pasiuntę paramos Kinhwa gynėjams ir prie miesto vykstančios aršios kovos.

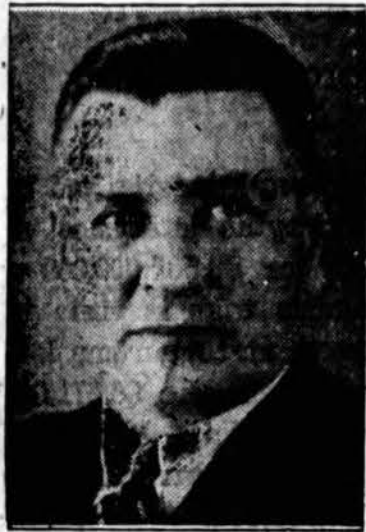
NEW YORKAS, rugs. 3d.—Šiandien nacių radio paskelbė sąrašą Prancūzijos karo laivų, kurie esą Dakaro uoste.

Lietuvių Prekybos Buto programa sekantiems metams

Pracitą ketvirtadienį J. Pakel, pirmininkas Lietuvių Prekybos Buto (Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois) per radio stotį WHFC, 1450 Kil., padarė žemiau dedamą pranešimą.

"Gerbiame, radio klausytojai:

"Vardu Lithuanian Chamber of Commerce of Ill. organizacijos jūs girdėsite daromus pranešimus praeitais metais. Iš visuomenės atsiliepimų, mes patyrėme, kad

JOHN PAKEL

tokie pranešimai yra labai pageidaujami. Todėl ši meta mūsų organizacija, Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois, vėl pasiryžo oro bangomis dalintis su visuomene žiniomis ir naudingais patarimais.

Dalyvaus Taupymo Bendrovių Kalbėtojai

"Ši meta mes subūrėme daugiau jėgų ir manome tęsti šį darbą per išsčius metus. Kad žinios ir patarimai vienos ir tos pačios organizacijos nenubostų, mūsų organizacija susitarė su lietuviškomis Taupymo Bendrovėmis teikti žinias ir naujingus patarimus pasikeičiant ketvergais šiuo pat metu.

Pirmą ir trečią kiekvieno mėnesio ketvirtadienį jūs išgirsite paskaitas ir pranešimus vardu Lietuvių Prekybos Buto, o antrą, ir ketvirtą ketvirtadienį — lietuviškų Taupymo Bendrovių atstovo. Būtent ateinantį ketvirtadienį šiuo pat metu ir iš šios stoties, išgirsite lietuviškų Taupymo ir Skolinimo Bendrovių atstovo pirmą pranešimą, kuriame jis išdėstys pranešimų planą.

Dalyvaus žymūs svečiai

"Mūsų plano metuose yra keturi mėnesiai, kuriuose yra po 5 ketvirtadienius. Ši meta penktas ketvirtadienis bus spalio 29 ir Gruodžio 31.

"Tais vakarais prabilis į jums pakviestas žymūs svečiai ir žinovas. Jo kalbos lėšas padengs lygiomis dalimis, taip sakant 50-50, abi minėtos organizacijos.

"Tai toks mūsų užsimojimas ateinantiems dvylikai mėnesių.

Lietuvos prekybos buto nusistatymas

"Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois, kurios vardu man, kaip jos šių metų pirmininkui, prisiima kalbėti į jus šį vakarą, nesilūdo ką nors pikt, arba parduoti. Šios organizacijos tikslas yra palaikyti gerą vardą lietuvių ir čia gyvenantiems lietuvių kilmės piliečiams gelbėti, jų veiklą ir gerus pasiryžimus remti.

Lietuvių Prekybos Butas nėra politinė, nei religinė organizacija. Ji remia visus gerus darbus, kuriuos Lietuvos kilmės žmonės atlieka. Lietuvių Prekybos Butas keleriopai yra pasisakęs už nepriklausomą demokratine Lietuvos Respubliką, todėl jos narių tarpe nėra vietos demokratijos priešams iš dešinės ar iš kairės.

"Mes raginame visus lietuvių biznierių, profesionalų ir amatninkus prisidėti prie šios organizacijos ir remti jos darbus. Metinė mokestis \$10.00.

Lietuvių prekybos buto Valdybos sąstatai

"Šiandien aš pranešiu sąstatą valdybos Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois.

"Pirmininku Direktorių Tarybos yra visiems gerai žinomas teisėjas John T. Žūris, 4459 So. Francisco Avenue.

"Ja kalbą jus girdėsite už dviejų savaitių nuo šian dien.

"Pirmas vice-pirm. yra Antanas Valonis, Metropolitan State Banko iždininkas, 2201 West Cermak Rd.

"Antras vice-pirm. yra Joseph P. Varkala, valsti-

KARO FRONTAS EGIPTE

Kovų laukas Egipte, kur sąjungininkų pajėgos stengiasi blokuoti nacių vadui gen. Rommel, kad jis neprasiškerbtų į Nilo slėnius.

jos registruotas auditorius, 3241 So. Halsted Street.

"Trečias vice-pirm yra Joseph M. Mozeris. Keistuto Taupymo ir Skolinimo Bendrovės sekretorius, 3236 South Halsted Street.

Iždininkas yra Michael Narvid. Jis turi duonos ir pyragų kepyklą, 2424 West 69th Str.

"Tai gi, remkite savo biznierių ir profesionalų savo kasdieniniams reikalais; taupykite ir imkite paskolas iš lietuviškų Taupymo Bendrovių, kuriose pinigų gausite lengvomis sąlygomis.

"Ateinantį Ketvirtadienį vardu Taupymo Bendrovių kalbės valstijos registruotas auditorius Joseph P. Varkala.

"Šiandien kalba Johnas Pakel.

"Tariu jums visiems labanakt".

Be kentėjimo laimingumas būtų vėjas, kurio nepajustų žmogaus veldas.

PASKOLOS DAROMOS

ANT PIRMŲ MORGICIŲ

GREITAI IR PIGIAI MENESINIAIS ATMOKEJIMAI

MUTUAL FEDERAL

Savings and Loan Association OF CHICAGO

2202 W. Cermak Road

Telefonas: Canal 8887

Ben. J. KAZANAUSKAS Sekretorius

Detroit, Michigan Atostogauja

Ona Aksomaitienė grąžino "Draugo" Labor Day pikniko ir U. S. War Bonds tikietų knygutę. Šiuo metu ji atostogauja Walled Lake, Michigan. Zada vasaroti iki rudens.

Sekmadieniais ten suvažiuoja daug lietuvių biznierių ir profesionalų. Buvo atvykę: Miskevičiai, Bukšnys, Miškinis, M. Vitkauskienė, Ant. Vitkauskas, S. Sellers, pagarsėjęs golfininkas Witko, Lotūzai, Mr. Gibbs ir k.

Korespondentė

SKAITYKITE "DRAUGĄ"

ADVOKATAS

WHITNEY E. TARUTIS

Centrinis Ofisas:

3133 S. HALSTED ST.

(Lietuvių Auditorijoje)

VALANDOS: Nuo 1-mos iki 8-tos

valandos vakare.

Telefonas CALUMET 6877

134 N. LA SALLE ST.

Room 2014 Tel. STATE 7573

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Ofiso tel. VIRGINIA 0086

Residencijos tel.: BEVERLY 8244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 Archer Avenue

Ofiso val.: 1-3 ir 6-8:30 P. M.

Trečiadieniais pagal sutartį.

Res. 6968 So. Talman Ave.

Res. Tel. GROVEHILL 0617

Office tel. HEMLOCK 4848

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Val.: 2-4 ir 7-9 vak.

Ketvirtadienį ir Nedėliomis susitarus

2423 West Marquette Rd.

DR. STRIKOL'S

PHYSICIAN AND SURGEON

4645 So. Ashland Avenue

OFISO VALANDOS:

Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.

Nedėliomis pagal sutartį.

Office tel. YARDS 4787

Namų tel. PROSPECT 1930

Tel. YARDS 5921

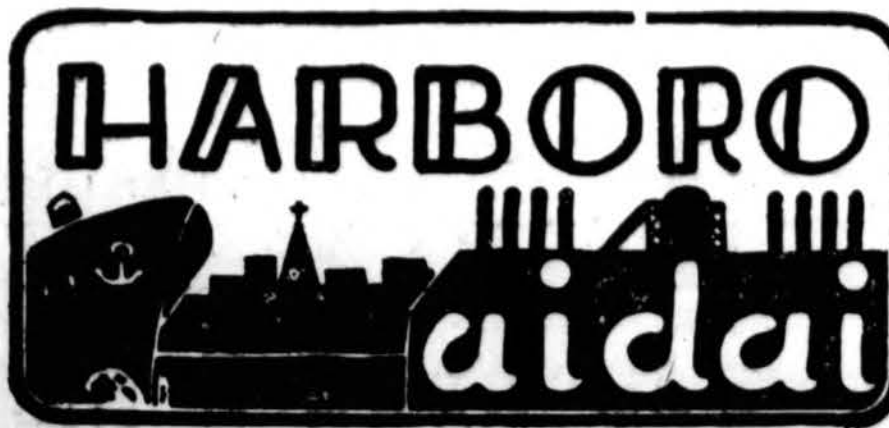
Res.: KENWOOD 5107.

DR. A. J. BERTASH

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofiso val.: nuo 1-3; nuo 6:30-8:30

756 West 35th Street

Rinkliava anglims pirkti

Kasmet rugsėjo mėnuo skiriamas rinkliava anglims pirkti. Visi nuoširdžiai prašomi aukoti tam reikalui.

Į katalikišką mokyklą

Antradienį prasideda mokslo metai mūsų parapijinėje mokykloje. Katalikų tėvų pareiga yra išaukšti savo vaikus katalikiškai. Todėl siųskite vaikus į mūsų mokyklą ir į aukštesnes katalikiškas mokyklas. Mūsų mokykloje mokytojaus seserys Šv. Kazimiero.

Norbertas Karvelis, 3806 Euclid Ave. šįmet baigęs parapijinę mokyklą, važiuoja į aukštesnio mokslo į Šv. Bedo akademiją, Peru, Ill., kur mokytojaus tėvai Benediktinai.

Povilas Vaišnora, 3909 Parrish Ave., šįmet baigęs parapijinę mokyklą, sieks aukštesnio mokslo Catholic Central High School, Hammonde, kur mokytojaus mūsų vyskupijos kunigai ir seselės.

Būkit Malonūs SAVO AKIMS!

Tik viena pora akių visam gyvenimui. Saugokite jas, išlaikdami įprastinuosius moderniausias metodus, kurie regėjimo mokslas gali suteikti.

35 METAI PATYRIMO

pririnkime akinius, kurie pašalina visą akių įtempimą.

Dr. John J. Smetana

Dr. J. J. Smetana, Jr.

OPTOMETRISTAI

1801 So. Ashland Avenue

Kampas 18-tos

Telefonas: CANAL 0525, Chicago

OFISO VALANDOS:

Kasdien 9:30 a. m. iki 8:30 p. m.

Trečiadienį, 9:30 a. m. iki 7:00 p. m.

1-3 ir 6-8:30 P. M.

Trečiadieniais pagal sutartį.

Res. 6968 So. Talman Ave.

Res. Tel. GROVEHILL 0617

Office tel. HEMLOCK 4848

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Val.: 2-4 ir 7-9 vak.

Ketvirtadienį ir Nedėliomis susitarus

2423 West Marquette Rd.

DR. STRIKOL'S

PHYSICIAN AND SURGEON

4645 So. Ashland Avenue

OFISO VALANDOS:

Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.

Nedėliomis pagal sutartį.

Office tel. YARDS 4787

Namų tel. PROSPECT 1930

Tel. YARDS 5921

Res.: KENWOOD 5107.

DR. A. J. BERTASH

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofiso val.: nuo 1-3; nuo 6:30-8:30

756 West 35th Street

Atletas vadas

Br. C. Bacevičius Šv. Bedo kolegijos — akademijon grįžo po dviejų savaitių praleistų U. S. Navy Pre-Flight Training School, Iowa City. Šiais metais į akademiją bus įvestas fizinio lavinimo kursas, kurį kiekvienas studentas privalės lankyti.

Bacevičius išsireiškė, kad ši nauja programa kaip tik sutiks su valdžios prašymu "stipresnio Amerikos jaunimo". Sako, "mes esame kare ir turime atlikti dalį priruošimo studentų kūniškai, lygiai ir dvasiškai".

Kursas bus kiekvieną dieną. Rudenio ir pavasario metu lauke, o žiemą — viduje, gimnastikos salėje.

Bacevičius yra dėdė Norberto Karvelio.

Viešnia

Uršulė Budvitenė iš Gary lankėsi pas savo pusbro-

lį, Povilą Jurgutį, 3832 Elm St. Sykiu su O. Jurgutiene buvo nuvykusios į Tėvų Narjony seminariją, Hinsdale, Ill. Motiejus

WOLK STUDIO
1945 West 35th Street
The Most Modern
AIR CONDITIONED STUDIO
ADVANCED PHOTOGRAPHY
LOWEST POSSIBLE PRICES
PHONE LA FAYETTE 2411

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

25 metų patyrimas

Tel. YARDS 1829

Pritaiko Akinus.

Kreivas Akis

Ištaiso.

Ofisas ir Akinų Dirstuvė

3401 SO. HALSTED ST.

kampus 34th St.

Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8

Trečiadienį, ir Sekmad. pagal sutartį

LIETUVIS DAKTARAS OPTOMETRISTAS

Pritaikina akinus

atsakomai ir

prineamą kainą.

JOS F. BUDRIK

KRAUTUVEJE

3241 So. Halsted St.

Telefonas:

Calumet 4591

DEL RADIO PATAISYMO

PASAUKITE:

YARDS 3088

LIETUVIAI DAKTARAI

DR. P. ATKOČIŪNAS

DANTISTAS

1446 So. 49th Court, Cicero

Antradieniais, Ketvirtadieniais

ir Penktadieniais

Valandos: 10-12 ryto, 2-6, 7-9 P. M.

3147 S. Halsted St., Chicago

Pirmadieniais, Trečiadieniais

ir Šeštadieniais

Valandos: 3 — 8 popiet.

DR. F. C. WINSKUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2158 West Cermak Road

Ofiso tel. CANAL 2346

Ofiso val.: 2-4 ir 7-9

Serėdoj pagal sutartį.

Res.: 7004 So. Fairfield Avenue

Res. tel.: HEMLOCK 3150

DR. G. VEZELIS

DANTISTAS

4645 So. Ashland Avenue

arti 47th Street

val.: nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak.

Serėdoj pagal sutartį.

Telefonas: HEMLOCK 5849

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6757 So. Western Ave.

OFISO VALANDOS:

Popiet nuo 1 iki 3 val. Vak. 7 iki 9

Nedėliomis pagal sutartį

Telefonas CANAL 4796

DR. PETER J. BARTKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1913 So. Halsted St.

OFISO VALANDOS: 2-4 ir 7-9

ir pagal sutartį.

Sekmadieniais taip pat pagal sutartį.

Res. telefonas SEELEY 0434.

Tel. Cicero 1484

DR. S. R. PALUTSIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Kamp. 15tos gat. ir 49th Cl.

OFISO VALANDOS:

2 iki 4 popiet 7 iki 9 vakara

ir pagal sutartį.

Res. 1625 So. 50th Avenue

Tel. Cicero 1484

DR. EMILY V. KRUKAS

GYDYTOJA IR CHIRURGAS

4146 Archer Avenue

Ofiso Tel. LAFAYETTE 3210

Rez. Tel. LAFAYETTE 0094

Jeigu Neatsilepia —

Sauk KEDZIE 2868

VALANDOS:

Pirm., Antr., Ketvir. 6 iki 9 vak.

Nužudyta

"Jonavoje savo bute rasta nužudyta butų skyriaus inspektorius atsargos pulkininkas leitenantas Dazys Alytas. Policija ieško ligšiol nežinomų piktadarių".

A. + A.

MARIJONA ORINTIENĖ (ORIENT)

(po tėvais Tvečionaitė)

Gyveno 2018 S. Peoria St. Mirė rugs. 2, 1942, 4:13 val. po pietų, sulaukus pusės amž.

Gimė Lietuvoje. Kilo iš Kauno miesto.

Amerikoje išgyveno 40 m. Pailko dideliame nuliūdime 2 sūnus Antaną ir marčą Adelę ir Simoną; 2 dukteris Mary Radus ir Nellie Naus.

Žentą Harold, 3 anukus Ronald Orent, Kenneth ir Robert Naus, švogerį August Orent ir jo sūnų, švogerę Anna Olesch ir jos sūnų ir daug kitų giminų, draugų ir pažįstamų.

Kūnas pašvotas P. J. Ridiko kopl. 719 W. 18th St. Laidotuvių įvyks šeštadienį, rugs. 5, 18 kopl. 8:30 val. ryto bus atlydėta į Dievo Apvaldos parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulinos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėta į šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuviuose.

Nuliūdę Sūnai, Marti, Dukterys, Žentas, Anukai, Švogeris, Švoterka ir Giminės.

Laidotuvių Dir. P. J. Ridikas, Tel. Yards 1419.

A. + A.

JUOZAPAS GREČIUS

Gyveno 4451 So. Washtenaw Ave. Mirė rugs. 31 d., 1942 m., 4:08 val. po pietų, sulaukęs pusės amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Kilo iš Varnių parap., Drabukščių kaimo.

Amerikoje išgyveno 40 m. Pailko dideliame nuliūdime seserį Marijoną Grenčaitę, 5 brolio vaikus Dominiką, Joną (U. S. Navy), Petrą, Juozapą ir Albertą; brolio dukterį Marijoną Nabažsą, jų sūnelius ir daug kitų draugų ir pažįstamų.

Lietuvoje paliko 2 seseris ir 2 brolius.

Kūnas pašvotas namuose 4451 So. Washtenaw Ave. Laidotuvių įvyks šeštadienį, rugs. 5 d. 18 namų 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Nekalto Prasdėjimo šventę. Pailkės parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulinos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuviuose.

Nuliūdę Seserys, Broliai Brolio Vaikai ir kiti Giminės.

Laidotuvių Direktorius J. F. Eudeikis, Tel. Yards 1741.

Sąjungininkų silpnumas Didžiajame kare

Didžiausias sąjungininkų silpnumas Didžiajame kare pasireiškė dėl šių dviejų priežasčių: 1) nevisiško pasitikėjimo karo vadais ir 2) sąjungininkų veiksmų nesuderinimo.

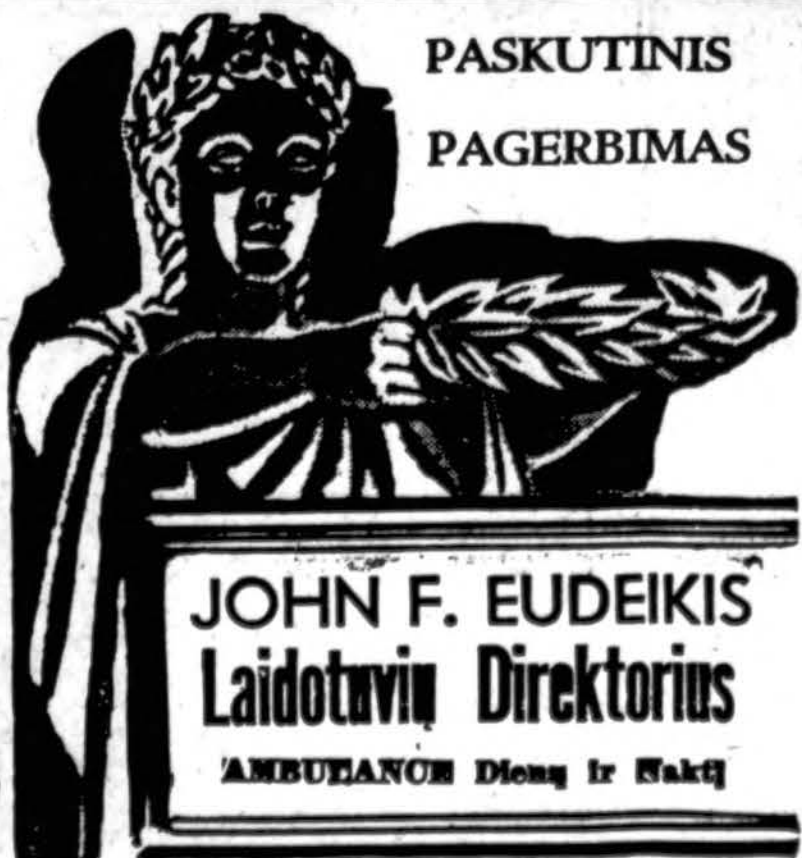
GARY, INDIANA LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA PRUZIN FUNERAL HOME

Geriausias patarnavimas — Moteris patarnauja.

PHONE: 9000

620 WEST 15TH AVENUE

PASKUTINIS PAGERBIMAS

JOHN F. EUDEIKIS Laidotuvių Direktorius

AMBULANCIA Dieną ir Naktį

4605-07 SOUTH HERMITAGE AVENUE

Tel. YARDS 1741-1742

4447 SOUTH FAIRFIELD AVENUE

Tel. LAFayette 0727

RADIO PROGRAMAS — 8:00 val. Pirmad ir Ketvirtad. vak. iš stoties WGES (1390), su Povilu Šaltimieru.

CLASSIFIED

"DRAUGO" DARBU SKYRIUS

"DRAUGAS" HELP WANTED ADVERTISING DEPARTMENT
127 No. Dearborn Street
Tel.: RAndolph 9488-9489

HELP WANTED — VYRAI

VYRAI — gabūs prie medžio išdirbimo mašinų ir prie cabinet darbų. Gera proga, pastovūs darbai. Taipgi reikalingi viduramžio vyrai, kuriuos išmokinsim medžio išdirbimo amato.

ILLINOIS MOULDING CO.
2411 W. 23rd St.

PUNCH PRESS SET-UP MAN, TOOL MAKER, TINSMITH, ASSEMBLERS reikalinga.

REYNOLD'S
2650 W. Congress

REIKALINGI — VAIKINAI IR MERGINOS suvirš 18 metų amž. prie lengvų dirbtuvėse darbų. Atsišaukite po 8:30 val. rytais.

HIRSHMAUR COATS, INC.
325 W. Jackson Blvd.
Harrison 3570

Hydraulic Pressmen
IR PAGELBININKAI

Carpenters, Paint Sprayers, IR FINISHERS

Air Brush Artists

Stain Table Workers

Wipers ir Stipplers

824 W. 36th St.

MULTI-PRODUCTS, INC.

VAIKINAI reikalingi dirbti dirbtuvėse. Patyrimas nereikalingas. Atsišaukite į

RUNZEL CORD & WIRE CO.
4727 W. Montrose Ave.

AUTO MEKANIKAI

Patyrimas prie trokų pagelaudama, bet nereikalingas. Aukščiausias užmokestis ir "time and one half" už overtime. Mes matysime aplikantus tarpe 9 ryto iki 4:30 po pietų kasdieną, išskyrus šeštadienis.

THE WILLETT CO.
700 S. Desplaines

LABORERS

19 — 50 M. AMŽIAUS

AUKŠČIAUSIA UZMOKESTIS: UZTENKAMAI OVERTIME. NON-PAIDED METAL DIRBTUVĖSE. DEFENSE DARBAI. U. S. PILEČIAI TIKTAI PRIIMAMI.

AMERICAN

SMELTING & REFINING CO.
2230 Indianapolis Blvd.
WHITING, IND.

ARMATURE WINDER IR TROUBLE SHOOTER. Dirbti elektros motorų patalysmo dirbtuvėse. Pukli užmokestis.

M. GOLDSCHMIDT & CO.
1022 W. Jackson Blvd.

VYRAI REIKALINGI

Vyrai dėl abelnų apvalymo darbų, kaip tai — išuot, išmozgoti, "handy man" ir tt. Atsišaukite į Employment ofis tarpe 9:30 val. ryto iki pietų.

WIEBOLDT'S
106 S. Ashland 63rd & Green St.

REIKIA VYRŲ

VIDURAMŽIAUS VYRAI

GERA MOKESTIS, JEIGU BUSITE TINKAMI.

100% WAR PRODUCTION

2743 WEST 36TH PLACE

VYRAI REIKALINGI

Suvis 18 metų amžiaus, Angliškai kalbantį dėl išnešiojimo telefono knygy. Atsišaukite prie MR. LANG, 419 E. 25TH ST. tarpe 7 val. ryto ir 4 val. po pietų. Nuo pirmadienio iki Penktadienio priskaitant. Sekmadieniais ir šeštadieniais uždaryta.

VAIKINAI reikalingi nuo 17 iki 21 metų amžiaus. Alga \$22.00 į savaitę. Atsišaukite į

3949 SCHUBERT AVE. ar 329 W. 18TH STREET

Matykite Mr. Wilkin

AUTOMATIC B. & S. SCREW MACHINE OPERATORIAI reikalingi su nemažiau 4 metų patyrimo. Gera užmokestis. Defense da biškai dirbant pilną laiką, neatsiškai. EVERSHARP, INC., 1800 W. Roosevelt Street

VAIKINAI — 17 iki 20 metų amžiaus reikalingi orderis išpildyti ir tt. dirbant wholesale stock rumuose. Patyrimas nereikalingas. Geresni darbai tiems, kurie parodys gabumą. Atsišaukite į

333 E. ONTARIO ST.

MOLDERIAI — prie "squeezer" mašinų. Patyrg prie breso. Atsišaukite į

ACE FOUNDRY CO.
1650 N. Kostner Ave.

LABORERS

VYRAI 40—50 METŲ

Aukščiausia užmokestis dirbtuvėse, kuri dabar dirba 100%. Karės medžiaga. Turi būt piliečiai. Pašaukite dėl pasitarimo MANSFIELD 7161 ar asmeniškai atsišaukite į

JEFFERSON ELECTRIC CO.
BELLWOOD, ILL.

MACHINISTAI - PATYRĘ

PASTOVŲS DARBAI

UZIMTI TVARKYMA MAŽO TOOL ROOM. PUKI PROGA GERIEMS MECHANIKAMS. KARO DARBAI. ATSIŠAUKITE

BEAUMONT ELEC. SUPPLY CO.
1319 S. Michigan Ave. — CAL 7565

WOODWORKERS, FINISHERS IR PAINTERS reikalingi. Patyrg prie trokų patalysmo.

VOLTZ BROS.
215 E. 29th St.

HELP WANTED — MOTERYS

SORTERS IR PINKERS reikalingos prie moterims dresiu. Patyrimas arba be išmokymų.

NAT. RIBBACK CO.
337 S. Franklin St.

REIKIA 50 MOTERŲ, 30 iki 45 metų amžiaus, lupi tomelės. Atsišaukite poli ir žiūrė stoti gatavos prie darbo. Gera užmokestis.

ALLISON-BEDFORD CO.
2309 S. Keeler Ave.

MERGINOS reikalingos prie lengvų assembly ir solder darbų. Atsišaukite į

RUNZEL CORD & WIRE CO.
4727 W. Montrose Ave.

PAKERKOS reikalingos — Patyrimas nereikalingas. Gera užmokestis. 5 dienos į savaitę. Valandos nuo 7 ryto iki 3:30 popiet.

DEER PARK BAKING CO.
400 N. St. Louis

MERGINOS IR MOTERYS Cafeteria Counter merginos, 17 iki 25 metų amžiaus. Geros valandos, valgis, uniformos duodamos. Sekmadieniais nereikia dirbti. — taigi — Naktimis valymui moterys reikalingos. Valandos nuo 9:30 vak. iki 5:30 ryto. Vaigrai ir uniformos duodamos.

HARDING'S
21 S. Wabash

OPERATORĖS — patyrusios prie šnigle needle mašinų. Gera užmokestis. Taipgi merginu reikalingi išsimokinti. Gera moketis laike mokymo.

PROTECTION PRODUCTS CO.
615 No. Aberdeen

MERGINOS

Prie abelnų dirbtuvėse darbų.

HALSAM PRODUCTS
4114 Ravenswood Ave.

MERGINOS reikalingos nuo 17 iki 35 metų amžiaus — lankstyti ir kiti Kaldinės atvirutes. Turi būti švarios ir švaraus būdo. Darbo valandos nuo 8:00 iki 4:30 popiet, 5 dienos į savaitę. Kreipkitės į —

833 N. ORLEANS ST., 4th Floor

PARDAVIMUI

PARSIDUODA — BUČERNĖ IR GROSERNĖ. Biznis gerai išdirbtas per 10 metų. Parsiduoda už pigią kainą ar malnais ant mažo namo ar kito ko. Atsišaukite sekanciu adresu:

2616 WEST 71ST STREET

RENDUOJASI — 3 kambariai, apšildomi. Tinkami del dviejų žmonių. Atsišaukite sekanciu adresu:

1341 SO. 45TH ST., CICERO, ILL. (ant 1-mo aukšto).

LONDONAS, rugs. 1 d.

Aviacijos ministerija paskelbė, jog virš Anglijos sąsiaurio pašauta trys nacių orlaiviai.

WASHINGTON, rugs. 1d.

—Tikimasi, jog vyriausybė nustatys kiekvienam asmeniui po du ir pusę svoro mėsos į savaitę.

LONDONAS, rugs. 1 d.

Pranešama, jog Sibiro pasienyje japonai koncentruoja didesnės kariuomenės ir aviacijos pajėgas.

Istorija kartojasi

1916 metais Vokietijoje prasidėjo tai vienoj tai kitoj vietoj bruzdėjimai ir neramumai dėl nepaprastai griežtų ekonominių suvaržymų. Niekas tada Vokietijoje nebenorėjo tikėti, kad karas bus laimėtas.

Kad pašalintų ne tik fronte susidariusią krizę, bet ir visuomenės pesimiz-

mo krizę, Wilhelmas paskyrė vyriausiu karo vadu gen. Hindenburgą, kuris šiek tiek gavo autoritetu apramino visuomenę.

Šiandien irgi Vokietijoje reiškiasi jau nepasitenkinimai žmonėse, nes per ilgai užsitęsė karas, o juk Hitleris buvo žadėjęs 1941 metais baigti karą.

PLATINKITE "DRAUGA"

(Isteigta 1889 m.).

PETER TROOST MONUMENT CO.

MENISKI — VERTINGI
PAMINKLAI
MAUZOLEJAI
ŽENKLAI
PASITIKĖJIMO MUMIS
REKORDAS

81 firma virš 50 m. tos pačios šelmos rankose!

PERSONALIZED MEMORIALS AT NO ADDITIONAL COST.

Memorials Erected Anywhere

Workmanship and Material Unexcelled — and Obtainable at Lowest Prices.

BUY U. S. WAR BONDS WITH THE SAVING!

KREIPKITĖS PRIE LIETUVIO

JOHN W. PACHANKIS

Member of the Lithuanian Chamber of Commerce.

MODERNI IŠVILNĖ PARODA
4535 W. Washington Blvd.
Tel. ESTebrook 3645

REZIDENCIJA:
5919 South Troy St.
Tel. REPUBLIC 4298

VALANDOS: Kasdien 9-9 v. vak.; Šeštad. ir Sekm. 9-6 val.

KOPLYČIOS DYKAI
VISOSE MIESTO DALYSE

AMBULANCE
DIENĄ IR NAKTĮ

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI CHICAGOS IR CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

LACHAWICZ IR SŪNAI

2314 West 23rd Place

Tel. CANal 2515

42-44 East 108th Street

Tel. PULman 1270

P. J. RIDIKAS

3354 South Halsted Street

Skyrius: 710 West 18th Street

Visi telefonai: YARDS 1419

I. J. ZOLP

1646 West 46th Street

Tel. YARDS 0781-0782

J. LIULEVICIUS

4348 South California Avenue

Tel. LAFayette 3572

ANTANAS M. PHILIPS

3307 Lithuania Avenue

Tel. YARDS 4908

MAZEIKA IR EVANAUSKAS

3319 Lithuania Avenue

Tel. YARDS 1138-1139

LEONARD F. BUKAUSKAS

10821 South Michigan Avenue

Tel. PULman 9661

DEAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

1634 South Oakley Ave. Chicago, Illinois

Published Daily, except Sundays

A member of the Catholic Press Association

Subscriptions: One Year — \$6.00; Six Months — \$3.50; Three Months — \$2.00; One Month — 75c. Europe — One Year — \$7.00; Six Months — \$4.00. Single Copy — 3 cents.

Advertising in "Draugas" brings best results.

DEAUGAS

Išleista kasdien, išskyrus sekmadienius.

Prenumeratos kainos: Jungt. Valst. Amerikos Valstybėse: Metams — \$6.00; Pusei Metų — \$3.50; Trims Mėnesiams — \$2.00; Vienam Mėnesiui — 75c. Kitose valstybėse prenumerata: Metams — \$7.00; Pusei Metų — \$4.00. Pavienis numeris — 3c. Skelbimų kainos prisiunčiamos pareikalavus

Bendradarbiaus ir korespondentams raštų negražiname, jei nepraeina tai padaryti ir neprisiunčiama tam tikslui pašto ženklų. Redakcija pasilaiko sau teisę taisyti ir trumpinti visus prisiųstus raštus ir ypač korespondencijas sulig savo nuostatais. Korespondentų prašome rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima, rašoma mašinėle), paliekant didelius tarpus pataisymams, ir vengiant polemikos ar asmeniškumų. Pasenusios korespondencijos laikraštini nededamos.

Entered as second-Class Matter March 31, 1916 at Chicago, Ill. Under the Act of March 3, 1879.

Neria virvę ant savo kaklo

Kaip tik rezignavo iš Japonijos užsienių reikalų ministro vietos Shigeneri Togo ir jo pagalbininkas Haruhiko Nishi, tuojau pradėta kalbėti apie tai, kad Japonija puls Sibirą. Šį pavojų pirminis iškėlė Amerikos karo jėgų vyriausias vadas Kinijoje ir Indijoje gen. Joseph Stilwell.

Togo buvo vienintelis civilinis žmogus Japonijos militaristų ministrų kabinete. Jis padarė sutartis su Sovietų Rusija ir stengėsi palaikyti kaimyniškai drauginę santykius kiek galima ilgiau. Per jį Japonijos imperatorius dar tik pernai metais Sovietų Rusijos diktatorių Staliną apdovanojo pasakiško brangumo užuolaida (screen), kuri buvo taip meniška ir tokio liuksusinio brangumo, kokia pritinka turėti tik dideliems karaliams.

Toji Japonijos imperatoriaus dovana Stalinui, be abejonės, turėjo nemažai įtakos drauginėms santykiams tarp dviejų valstybių palaikyti. Pirmoje vietoje Stalinas ne tik, kad nesiskubino skelbti karą Japonijai, kuri taip smurtiškai puolė Amerikos teritoriją, bet dar gi žvejybos sutartį panaujino. Daug kas čia daiktas piktnos. Ir kaip ne — kai Vokietijos naciai užpuolė Sovietų Rusiją, ir Amerika ir Anglija visomis keturiomis šoko į gelbėti. Bet kai Amerikos ir Anglijos teritorijos japonų buvo užpultos, Stalinas Japonijai nė protesto natos nemalonėjo pasiūsti. Tai, suprantama, daugeliui davė progos įtarti, kad Staliną vis tik paveikė iš Tokio atvežtas imperialistiškas blizgutis.

Bet tai praėjies dalykai. Japonai, matyti, tik laikinai norėjo Maskvą nubovyti. Kai jų imperialistiniams ir militariniams siekimams į Sovietų Rusiją ateis laikas, jie nieko nežūrės. Pirmuosius žingsnius jau padarė. Taikingesnį ministrą Togo pašalino ir užsienių reikalų ministru paskyrė militaristą, kuris, kaip ir visi kiti militaristai, eis prie savo tikslo, nesiskaitydamas su priemonėmis ir nepaisydamas, kokios jo žygių bus pasekmės.

Vadinamoji Pacifiko vandenyno karo taryba nuodugnai svarsto rusų-japonų karo galimumus. Jei japonai yra pasiruošę Sibirą pulsti, tai, reikia manyti, bus pasiruošusios ir Jungtinės Tautos užpuolikus atremti ir juos tinkamai nubauti.

Jei Japonija pasijudintų Sibiro link, labai žymiai karo eigos nepakeis. Japonai savo karo jėgų bus priversti atitraukti iš salų. Šio fronto daly turės išsizadėti ofensyvos ant visuomet. Sibire susidarys galimūmų įsteigti didelį santarvininkų karo aviacijos centrą, iš kurio galės būti daužomi Japonijos miestai ir jų pramonės centrai. Tas centras būtų arčiausias nuo Japonijos salų. Ligšiol jis Sibire nebuvo galima sudaryti, nes Sovietų Rusija nematė reikalo lauzyti sudarytas taikos sutartis su Japonija.

Jei tie speliuojimai išsipildytų, t. y., jei japonų militaristai pradėtų veržtis į Sibirą, jie savo salas į pavojų išstatytų ir nuo jų žygio ne tiek nukentės rusai ar, apskritai, santarvininkai, kiek nukentės jie pačys. Savo imperialistiškais ir militaristais siekimais Japonija užsiners virvę ant savo kaklo ir pati pasismaus.

Teisingumo reikalavimas

Anglijos katalikų vyskupas pasiūlė savo vyriausybei planą, kaip įvesti teisingumą katalikiškųjų mokyklų atžvilgiu. Vyskupas pabrėžia, kad katalikai, besirūpinami Anglijos biednuomene, valstybei sutaupo dideles sumas. Katalikai moka valstybei mokesčius už save ir kitus. Valstybė turėtų tai įvertinti ir pripažinti. Katalikiškųjų mokyklų atžvilgiu turėtų būti atstatytas teisingumas.

Ar Anglijos vyriausybė atsižvelgs į teisingą katalikų reikalavimą, netrukus sužinosime.

Tikrasis laisvės branginimas

Visi imperialistai, militaristai, diktatoriai ir visi kiti tos rūšies valdovai yra pagonizmo padaras. Jie visomis savo jėgomis smaigia demokratiją, jie naikina krikščioniškąją kultūrą, jie iš pačių šaknų nori išrauti Kristaus mokslą. Vietoje to, jie perša pagonizmą.

Praėjusį sekmadienį, kaip daugelis kitų, taip ir šiuos žodžius rašantis, klausėsi Joseph C. Grew, buvusiojo Jungtinių Valstybių ambasadoriaus Japonijai kalbos. Visus, be abejo, klausytojus jaudino jo žodžiai, kuriais jis atpasakojo, kaip jis ir jo bendrakeleiviai, grįždami švedų laivu Gripsholm iš Japonijos, pasitiko Amerikos Laisvės Stovylą (Statue of Liberty) prie New Yorko uosto. Visi pasąžieriai džiaugsmo sąsaramis akyse giedojo Amerikos himną. Visi keleiviai iš Tolimųjų Rytų, anot ambasatoriaus Grew, savo mintyse turėjo šimtus baisių jų gyvenime įvykių, jie galėjo pasakyti šimtus atsitikimų, kiek dvasios agonijų, kiek fiziškų kankinimų jie pergyveno nuo japonų pagonų militaristų ir imperialistų. Bet jie tylėjo, nes pati Apvaizda jiems liepė susilaikyti tuo momentu, paliekant visus pergyvenimus atpasakoti kitomis progomis.

Po didelių kančių ir visų baisių pergyvenimų, pamatę Jungtinių Valstybių krantus, grįžusieji amerikiečiai iš pagonų valdomų kraštų, puikiai suprato, ką ištikrųjų reiškia laisvė ir nepriklausomybė, ką reiškia Amerikos demokratinė santvarka ir jos protekcija.

Yra nemaža žmonių, kurie naudoja Amerikos demokratinės santvarkos garantuojamomis laisvėmis ir gerovėmis, tačiau jos neįvertina. Yra net tokių, kurie tą santvarką norėtų sugriauti ir jos vieton pastatyti komunizmą, nacizmą ar kitą kokią kruviną izmą. Tikriesiems laisvės brangintojams ir uoliesiems demokratijos gynėjams yra skaudu, kad beveik kasdien per mokyklas, spaudą, kiną ir kitokias priemones yra mėginama skiepyti žiauriojo ir kruvinojo pagonizmo dėsniai. Kurie taip daro, kurie stengiasi pažeisti šio krašto laisvę, reiktų pagyventi pagonų diktatorių ir militaristų valdomuose kraštuose, tada gal pradėtų vertinti savo krašte turimas brangenybes.

Kad išlaikyti turimą laisvę ir nepriklausomybę, mūsų gyvenimas turi galvintis Dieviškuoju šaltiniu, kuris mūsų gyvenimą palaiko.

SPAUDOS APŽVALGA

Teisybės ieškant

"Lietuvių Žinios" davė vedamąjį apie imperialistišką propagandą, nustatytą prieš mažesnes Europos tautas. Straipsnyje yra pabrėžiama:

"Kur nueis žmonija, jeigu joje įsivyras tokia pažiūra, kad tik galingesniųjų valstybių žmonės gali naudotis visomis laisvėmis, o silpnesniųjų valstybių bei tautų žmonės turės vilti svetimą jungą.

"Kodėl pavyzdžiui sena, virš tūkstančio metų savo tautinį charakterį išlaikiusi lietuvių tauta, po šio karo, turi tekti slavų tautų valdžion, kurie nuo daugelio šimtų metų žinomi Europoje, kaip svetimos kultūros ir religijos slopintojai bei žiaurūs despotai, jų valdžioje esančių žmonių atžvilgiu.

"Nejaugi vakarų kultūros ir civilizacijos lietuvių tauta turi tik dėlto pakliūti azijatiškos kultūros tautų valdžion, kad ji yra maža ir nepajėgia atsispirti prieš brutalią didesniojo kaimyno fizinę jėgą. Kur logika tų visų rusiškojo imperializmo apmokamų ir neapmokamų propagandistų, kurie bepataikaudami sovietiniam imperializmui, silpnina savo šalies žmonių moralę.

"Norėtumėm visiems tiems, išdidiems ponams, kurie taip lengvai išriša mažųjų tautų likimo, po šio karo, klausimą, pasiūlyti vienus kitus metus pagyventi, pav. kad ir Rusijos darbininko gyvenimu ir paragauti rusiškosios kultūros, tada gal praeitų jiems noras užsiimti pasaulio valstybių parceliacija, mechaniškai priskiriant mažasias tautas bei valstybes, pirmam pasitaikiusiam stambesniai kaimynui."

Smurto ir neteisėtumo šalininkai

Kadangi komunistų partija yra smurto ir neteisėtumo šalininkė, dėl to Karo Informacijų Biuro viršininkas Elmer Davis pasakė, kad joks komunistas arba jo "bendrakeleivis negali turėti vietos valdžios tarnyboj."

"Naujienos", be kitko, padaro tokią pastabą:

"Šitie p. Daviso žodžiai ko puikiai tinka Mizarai ir jo vienminčiai: Bimbai, Andriuliui, Šolomskui, Prūseikai ir kitiems. Jie yra svetimos valstybės "patriotai", o ne Amerikos. Ir jie yra demokratijos priešinai. Todėl eiti į vienybę su jais joks ištikimas Amerikos pilietis negali."

Hitleris, kaip patys naciai praneša, turi puikų ir greitą lėktuvą išimtinai savo asmeniškam naudojimui.

Toks lėktuvas Hitleriui netrukus gali būti reikalingas, kad pasekti Hesso pėdomis. Hesso, tačiau, padėtis buvo tuo geresnė, kad jis turėjo ir lėktuvą ir vietą kur skristi.

Hitleris turi lėktuvą, bet neturi kur nutūpti. Ši ir yra Hitlerio didžiausia nelaimė.

"Mes negalime būti krikščionys", rašo vienas vokiečių kareivis naujojo knygoje, pavadintoj "Dievas ir Vokietijos žmonės: vokiečių kareivio tikėjimas". Jisai toje knygoje pabrėžia: "Mes esame naciai ir dėl to negalime būti krikščionimis".

Taip rašyti autoriui, aišku, buvo Hitlerio įsakytas. O gal tą knygą parašė pats Goebbelsas ar kuris kitas Hitlerio aukštas adjutantas.

Kad naciai veda kovą ne vien tik prieš žydus, demokratiją, bet ir prieš krikščionybę, tai yra visiems aišku. Vokietijoje krikščionybę jis jau seniai būtų išnaikinęs, jei katalikai, ypač bavariečiai, nebūt buvę sąmoningi, organizuoti, drąsūs ir kovingi.

Krikščionybės vieton Hitleris nori pastatyti baisy, kruviną naciškąjį pagonizmą.

Šis karas eina, ne vien dėl teritorijų, bet ir dėl labai svarbių idėjų. Demokratijos dės savo paskutines jėgas, kad tik sutriuškinti naujosios grynės siaubą — diktatūras, kurios žmones pavergia, kankina, žudo. Karas eina dėl keturių laisvių, kurios žmonių gyvenime yra svarbiausios, pagrindiniu dalyku.

Po svieta pasidairius

Jie neturi radio, bet viską žino.

Jie neturi duonos, bet valgo pyragą.

Jie neturi armijos, bet jie laimės karą.

Kas jie?

Atsakymas: lenkai.

Taip "Poland Fights" rašo apie nazių sugriautos Varšuvos lenkus, kurie tebėra dar okupantų neišvairyti priverstiniai darbams, arba vietoj nesušaudyti. Tos trys eilutės puikiai pavaizduoja lenkų moralę, kokioj ji yra aukštesnė.

"Poland Fight" — neperdidiškas anglų kalba pamfletelis, spausdinamas New York'e pastangomis Polish Labor Group, American Friends of Polish Democracy, International Coordination Council ir Polish Information Center.

Ot, kad taip Amerike būtų išleidžiama "Lithuania Fights", ar kas panašaus, kur būtų perduodama svetima lietuvių moralė nazių vergijoj.

Kur mūsų atstovybės, Tarybos, Lietuvos Draugai, Biurai ir k.?

Ranka ranką mazgoja....

Toks yra žmonių priežodis. Šiuo tarpu mes juo pasinaudosime pasakydami štai ką — dienraštis "Draugas" per istisus metus tarnauja mūsų draugijoms, informuoja skaitytojus, padeda. Rugsėjo 7 d. yra "Draugo" piknikas ir dėl to tikisi, kad visi dienraščio bičiuliai suvažiuos ir savo atsilankymu pagelbės "Draugui".

Nėra geresnio draugo, kaip gera knyga. (Anon).

Vienoj gazietoj rašoma, kad visam svieta yra daugiau, kaip 2,000 šikšnosparnių rūšių, kurie "gyvena" ir "veikia" tikrai tamsoje, nakty. Dieną jų nematysi.

Kažin, ar į tą skaičių įeina ir lietuviškų šikšnosparnių rūšys: tautos išdavi kai, visokie išverskūriai, raudonskuriai ir kiti. Je kaip ir kiti šikšnosparniai, naudojasi žmonių tamsuma ir, ačiū tai tamstai, juos kuopikliausiai išnaudoja.

Spicpirvirvio Dumkos

Viedomoscių gerai penimi žiemkenčiai aną dieną sau plaukus rovē šaukdami: "Daugirda pro-nacis!" Mat, jis paragino Amerikos lietuvių per Amerikos Raudonąją jį Kryžių pasiūsti duonos kasnį Sibire badaujantiems lietuviams! Vaje, koks nušizengimas!

Jonas Pumputis prikalbino Baltrų Gvazdiką dalyvauti "Draugo" piknike. Na, jei Baltrus bus, tai ateis ir Ona. O jei Ona bus, tai ateis ir Steponas. Na, jei Steponas ateis tai bus ir Marytė! Jei Marytė bus, ateis ir Jurgis. Jei Jurgis bus, ateis ir Barbora — reiškia, mes visi ten būsimė!

Redaktoriškos klaidos

"Mūsų šalis Amerika tapo užpulta per Hitlerį". ("L").

Gaila, kad nepasakyta, kas per vienas tas neprietelias, kuris per Hitlerį (stovintį, sėdintį, ar gulintį) užpuolė Ameriką.

PRIEZODZIAI

Atsarga gėdos nedaro. Atras ugnis taukus.

HEALTHY, WEALTHY AND WISE!

KARO AUDRŲ SUKŪRY

Iš laikraštinių užrašų
Rašo K. Šilinis

Šalis, kuri neseniai įstojo į karą

Su "Draugo" skaitytojais esu pasidalinęs mintimis apie Prancūzijos gyvenimą, kurį teko sekti ir stebėti šio karo pradžioje. Daug dar įdomybių apie prancūzus ir jų gyvenimą galima parašyti, bet tai vėliau, nes kai kas man dunkstelėjo į pašonę ir sako: "Dabar aktuoliau rašyti apie Braziliją, kuri neseniai įstojo į karą prieš vokiečius ir Italiją, ne apie Prancūziją".

Galų parašyti ir apie Braziliją, nes joje teko šių eilučių autoriui kurį laiką gyventi 1941 metais, kada Brazilija laikėsi neutralumo.

1941 metais balandžio mėnesį 4 dieną atvykau į Santos uostą ir mane sutiko to krašto ruduo. Nors ir ruduo jau buvo, bet karščiai dideli ir europiečiai gana įkyrūs. Šilčiausia Brazilijoje sausio ir vasario mėnesiai. O šalčiausia nuo birželio 15 dienos iki liepos pabaigos, tai skaitosi žemos laikas. Tuo laiku kartais nakties metu reikia net kokiais kečurais storas antklodės užsidėti ant savo grišnos kūno, o dienos metu tokie karščiai, kaip šiemet Chicagoje liepos mėnesio pradžioje. O tau ir žiema. Pečių ar štimio brazilų namuose beveik nėra, tik turtingesniųjų namuose yra pečiai ar štimas. Pora kartų žiemos metu Brazilijoje pasirodo šiek tiek ledo, ankstyvo ryto metu. O tada juodukai kojomis trypia ir rankomis mosikuoja. Apie 12 valandą dienos metu vėl karščiai. Tai pietų krašto klimato sąlygos.

Nors Brazilijoje karščiai dideli, bet daugelis europiečių lengvai apsipranta su to krašto klimato sąlygomis ir dirba sunkius darbus, nors jie nėra tokie našūs kaip

Europoje, mat karščiai kamuoja. Bet čia darbo jėga daug greičiau išsenka, negu Europoj ar kituose šaltesniuose kraštuose.

Brazilija žemės plotu yra didesnė už Jungtines Amerikos Valstybes, bet turi tik apie 40,000,000 gyventojų. Tai yra kraštas, kuriame randasi įvairių tautų žmonės.

Brazilijos kraštas turi daug miškų ir kalnų ir šiame krašte randasi daug įvairių žemės turtų. Tai yra didelių perspektyvų kraštas, kuriame ne vienas galės prasiimti ir gražesnio gyvenimo ateitį. Bet reikia darbo ir plačios iniciatyvos.

Brazilijos d'eli miestai, kaip Rio de Janeiro, São Paulo ar kiti miestai, nieku beveik nesiskiria nuo Europos ar Amerikos didmiesčių. Brazilijoje São Paulo mieste teko matyti ne vieną didingą dangoraižį, kuris priemeną New Yorko dangoraižius. Brazilijos miestų alėjos ir gatvės turi daug gražių medžių, kurie kaitros metu yra geras pavėsis. Brazilijos miestų namų stilius patraukia akį, nes juose įdėta daug meniškumo.

Kitoks vaizdas Brazilijos gilumoje, kur nėra tokių gerų kelių, kaip centruose. Brazilijos gilumoje daug primityviškus. Vienas gyventojas nuo kito tolakai gyvena. Dėl to tūlumo kelių neįmanoma artimas kontaktas palaikyti. Bet ir pas šiuos žmones yra daug gražaus jautrumo ir nuoširdumo. Patekęs pas juos, jei jie įsitikins, kad esi geras žmogus, tai kalboms nebus galo. Per visą naktį Brazilijos gilumos gyventojas kalbės, tu užmigsi, o jis vis dar šnekės, tik išgirdęs tavo knarkimą nu eis ir jis gulti.

Brazilai yra malonūs, simpatingi ir visuomet pasirengę patarnauti, bet ir karšti. Brazilai gražūs, ypač moterų gražumas ir aktų juodumas ne vieno pasiekia širdies gelmes. Daug čia romantikos ir grožio. Bet taip pat labai metasi į akis ir socialinis nelygumas. Gana didelis yra plyšys tarp turtingųjų ir vargingųjų. Daugelio darbininkų padėtis yra apverktinio būklėje, nes gana mažai uždirba. Apie tai kitą kartą.

Britų Honduras griš Gvatemalą

SAN JOSE, Costa Rica, rugs. 2 d. — Laikraštis La Tribuna paskelbė, jog Anglijos vyriausybė sutiko perleisti Gvatemalą britų Honduras dar prieš karą pabaigą. Pasak laikraščio, britai šio nutarimo priėję sąsąryje su "Gvatemalos kilniu nusistatymu atsisakant teisį į šią teritoriją."

KIAUSINIUS KEPA

Desert Training Center, Cal., temperatūra taip aukšta, kad ant tankų įkaitusių šarvų galima iškepti kiaušinius. Puskarininkis Sam Cowan (dešinėje) tai išbando, o eilinis Tom Kuka su lėkšte laukia tuo būdu keptų kiaušinių.

Kaip gyvena lietuviai kariaujančioj Australijoje

Tėvynės kruvina nelaimė išblaškė mūsų brolius po visus penkiuos pasaulio kontinentus. Nemažas letuvių būrelis, daugiausia turėjusių britų pilietybę, atsidūrė Australijoje. Dabar apie tą milžinišką salą verda siaubingos kovos. Kaip gi ten gyvena mūsų šalis? Šiomis dienomis atėjo iš Australijos laiškas nuo jauno kunigo J. Tamulio. Laiškas kelyje išbuvo kone du mėnesiai. Suprantama, visko rašyti negali. Štai ką jis pasakoja apie Australijos lietuvius:

—Mūsų žinios čia Australijoje palyginus su amerikiečių lietuvų gyvenimu nėra tiek įdomios. Darosi graudu, kad mes lietuviai Australijoje tik vegetuojame. Aš niekuomet neįsivaizdavau, kad taip greit mūsų pavels svertima atmosfera. Žinoma, iš kitos pusės karas apšunkino mūsų gyvenimo sąlygas Australijoje. Neapsakomai esu dėkingas "Draugui" ir kitiems laikraščiams, kuriuos, nežinodami karo sunkenybių vis dar gaunu. Kiek daug žinių gauname apie Lietuvą. Bet kokie baisūs t'ie sąrašai lietuvių ištremtųjų į Sibirą. Radau keletą ir savo gerai pažįstamų vardus. Ypatingą įspūdį padarė mano gimnazijos mokytojo J. Giedraičio ir jo žmonos ištremimas. Prisimenu ir dabar,

kaip jis man važiuojant į Australiją, spaudė ranką ir išsireiškė, kad darau pavojingą žygį. Geriau esą likti vargstančioj tėvynėj. Bet gaila, nebuvo jam lemta pasilikti suniokotoj Lietuvoje žemelėj. Štai vakar sutinku vieną ir mūsų lietuvių M. Mažomytę, kuri ašarą nubraukė dėl savo mokslo draugo J. Ilgūno ištremimo. Tikrai baisu. Su nekantrumu laukiame tolimojo sąrašo. Esu tikras, kad dar daugiau pažįstamųjų vardų mirgės tenai. Gedimino Stulpai Brisbane

Kelis žodžius — ką Brisbane lietuviai daro. Vieno veiklaus, jau čia seniau gyvenusio lietuvio pastangomis pastatytas ir ką tik užbaigtas puikus lietuviškas dekoratyvinis namas. Netolimoj ateityj jis bus lietuvių alėjas. Namai pavadintas "Lietuva". Didžiulės raidės virš stogo, tautinė ornamentika, tautinės spalvos didžiuliai ornamentuoti Gedimino Stulpai kelia Brisbane australiečių smalsumą. Tikrai tai puiki reklama Lietuvos vardui išgarsinti toj tolimoj Britų imperijos dalyje. Dėka šio pastato teko mums susipažinti su nemaža amerikiečių kareivij.

Visi lietuviai be išimties dirba Brisbane. Vieni dirba siuvyklose, kiti avalynės fabrikuose, amunicijos fabrikuose, o uostuose. Vienas net

dirba office work. Viena daugiau išsilavinusi lietuvių gavo gerą usherette darbą pirmajame moderniame kino teatre. Kiek teko paskutiniu laiku girdėti iš jaunųjų usherette pakeltą į senior. Žodžiu, lietuviams čia pragyvenimas neperblogiausias. Visi turime pakankamai pinigų būtinoms daiktams nusipirkti ir susitaupyti keletą šilinių.

Aš pats vis dar dirbu mokykloj kaip kapelionas. Pasiskutiniuoju laiku susirgus ir išvykus gretimos mokyklos kapelionui einu ir jo palyg.

Extra! Extra!

Marquette Manor
2-3jų aukšt. mūr. 2x6 namas — žemės sklypas yra 36x125 p. vanduo; yra ir garadzius 2 automobiliams. **\$12,300**
Kaina
4 fletų mūr. 1x5 — 3x4 kamb. žemės plotas 30 pėdų; karštas garadzius 2 automobiliams. Kaina. **\$11,800**
Modernus 5 kamb. 'cottage' su aukštu cemento fundamentu; 30 pėdų plotas. Kaina. **\$5,400**
5-kių kamb. medinis 'cottage' su 75 pėdų frontu. Yra ir garadzius 2 automobiliams. Kaina. **\$4,500**
3 fletų mūr. namas (2x5 - 1x4 - 1x3), nuomos \$140.00 Steam heat, 2 automobiliams. Kaina, arti 70-ies ir 80. Halsted Street. Kaina. **\$7,500**

Brighton Park
2x4 kamb. mūrinis namas — bungalov stogas, saulės salona ir frontas. Kaina. **\$8,500**

H. WOJCIECHOWSKI
J. MAY
W. BRZEZINSKI
5209 SO. ASHLAND AVENUE

Karo laimėjimas daug priklauso nuo moterų, sako Armstrong

Pulk. Paul G. Armstrong, išmokinti. Pa'irta, kad kai karinės vyrų konskripcijos kuriuos darbus moterys atlieka geriau, negu vyrai.

Be moterų fabrikuose yra reikalingos dar moterys ir vaikių priežiūrai, tų vaikų, kurių motinos dirba fabrikuose.

Pulk. Armstrong pareiškia, kad tikrai visų gyvenimų sujungtomis pastangomis galima laimėti karą. Visi vyrai priklauso armijai, laivynui ir marynų korpusui, moterys gi — pramoninei. Kaip ilgai moterys neįsijausios karo metu užimti sau priklausančias vietas, taip ilgai nebus galima kiek reikiant karo reikmenų pagaminti.

Simtai fabriku vedėjų jau turi įsteigę atitinkamas mokyklas pratinti moteris prie visokių darbų, jas mokslinti, kad jos galėtų užimti vyru vietas fabrikuose. Bet dar daug fabrikantų tuo nesirūpina. Ir jie turėtų susiprasti.

Kurios moterys interesuotomis. Ypatingas sunkumas, kad gretima mokykla, nevisai arti ir nėra užtenkamai benzino automobilių važinėti.

Kurios moterys interesuotomis. Ypatingas sunkumas, kad gretima mokykla, nevisai arti ir nėra užtenkamai benzino automobilių važinėti.

DABAR Vra Geriausias Laikas Pirkti Pirmos Rūšies Namų Materijolą Dar Žemomis Kainomis.

PIRM PIRKIMO
Atvyk į mūsų Jarda ir apžiūrėk staką ir aukštą rūši LENTU—MILL—WORK — STOGŲ IR NAMŲ MATERIJOLĄ. Dėl garų, porų, visų, skrupulų ir statų. PASITARK SU MŪSŲ EKSPERTAIS dėl konstrukcijos ir pertaisymo namų.

Storm Sash, Combination — Door and Insulation
APROKAVIMAS IR PRISTATYMAS DYKAI •

Cash arba Lengvais Išmokėjimais
STANLEY LITWINAS, General Manager

CARR-MOODY LUMBER CO.
LIETUVIAI SALESMANAI
3039 South Halsted St. Tel. VICTORY 1272

CRANE COAL CO.

WEST VIRGINIA GENUINE POCAHONTAS

Kol dabartinis stakas dar neišparduotas, ir neturėdami vilties gauti daugiau tuojau, mes siūlome, tiesiog iš geležinkelio karo jums:

GENUINE POCAHONTAS, Mine run — labai lumpsuoti, tonas už tikrai **\$8.65**
GENUINE POCAHONTAS, Pečiams dydžio — Tikras Bargenas..... **\$8.95**
BLACK BAND LUMP anglis, labai geri **\$10.50**
kepimui pečiuose ir namų šildytuvams..
5332 SO. LONG AVE. TEL. PORTSMOUTH 9022

\$100,000 STOCK LIQUIDATION PARDAVIMAS

SITAI su dvejomis kainomis, 100% vilnoniai, \$55.00 **\$22.00** vertės "close out" kaina

Pirkite dabar ir sutaupykite pinigų.

VYRŲ ŽIEMINIAI O'COATS, \$29.50 vertės, parduoda dabar už **\$14.50**

MOTERŲ IR MERGINŲ AUDEKLINIAI SPORT COATS, Puikiai pasiūti. Tikra vertė nuo \$15.00, parduoda **\$9.75 iki \$16.75** iki \$35.00. Parduoda dabar nuo..

FUR COATS, \$75.00 vertės, Parduoda po tikrai **\$29.00**

VAIKŲ DRABUŽIAI, Vaikams 4 metų **\$6.95 ir \$8.95** vilnoniai siūlai, \$15 vert. aužemiti kaina

MERGAICIŲ KOTAI ir DRESSES NEPAAPRASTAI NUZEMINTOMIS KAINOMIS. Dresės vertos \$3.95, parduoda po tikrai **\$1.98**

\$15.00 vertės KOTAI, parduoda po tikrai **\$8.75**

GABEL'S CLOTHING STORE
733 Maxwell St.
ATDARA KAS VAKARAS IR VISĄ DIENĄ SEKMADIENIAIS

WHOLESALE FURNITURE BROKER

Dining Room Sets — Parlor Sets — Bedroom Sets — Halls — Radios — Refrigerators — Washers — Mangles — and Stoves.
Nationally advertised items

ALEX ALESAUSKAS and SONS

FACTORY REPRESENTATIVE
6343 South Western Avenue, Chicago
Telefonas — REPUBLIC 6051

DIDELIS ĮSPARDAVIMAS MŪSŲ MUZIKINIS STAKO MUZIKALINIŲ INSTRUMENTŲ PARDUODAMŲ PROGA DABAR KOL DAR NEIŠPARDUOTI
TUBOS, CLARINETAI, TROMBONAI, SAKSOFONAI, FLUTES su "cases" \$35.00, \$37.50, \$45.00 ir \$75.00. Visi garantuoti lengvam grojimui.
KONCERTUI GITARAI, SPANISKAI, MANDOLINAI, BANJOS, SMUKLOS, TENOR BANJOS — \$5.50, \$8.50, \$12.50 iki \$25.00.
STRIUNINIAI BASAI — \$60.00, \$125.00 ir \$150.00. BASŲ UZDENGALAI — \$12.00, SMUKLOS LAI SMUKLOS, STRIUNINIAI BASAMS, VIOLAI ir CELLO — \$15.00, \$30.00, \$50.00, \$100.00 ir \$150.00. Striunos dėl visų viršminėtų instrumentų. BASS DRUMS, SNARE DRUMS — \$15.00, \$25.00, \$35.00, \$50.00. PEDALAI, HI BOYS, CYMBOLAI, DRUM HEADS patalsoni juma palaukiant MOUTH PIECE visiems brass ir "reed" instrumentams pritaikomi juma jopons.
EKSPERTŲ VIKTOR IR PHONOGRAPH patalsonas. Atstatymas visu dalių Claretams, Trioboms, Saxaphones Smukloms ir Guitarams.
GOLDSTEIN'S MUSIC SHOP
914 Maxwell St., Chicago

A. A. JONAS SASINAS

Gyveno 1231 S. 50th Ave., Cicero, Ill.
M. E. H. g. 2, 1942, 6 00 val. vak., suaukštas pušis am. Gilmė Lietuvoje, Kilo & Tel. šilų apskr., Agirdlų tarap, Laukstenų krūmė.
Amerikos ir y eno 32 m. Pal ko didė iame nu lū dime 2 b-o lūs Antanų ir Mykolų, sėdėj Sofą ir švėgerį Julijoną Saulius, se era dukterį Constance Venskienę, jos vyrą Stanislovą ir jų dukterį Constance, švėgerį Stanislovą Glividą ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų. Lietuvoje pal ko 2 sėdėję Ona A. pulskienė ir Petronėlė Lukošė ir jų šeima.
Vilniaus pirk anis prie Vardo Jėzusa draugijos.
Kūnas pašarvotas Antano R. Petk us keri lo e, 1410 Sp. 50th Ave., Cicero, Ill.
Laike otuvis įvyks pirmadienį, rugs. 7 d. 18 to p yč s 8:00 val. r. to. bus atlydėtas į Sv. Antano per lažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaidon 12 val. vėlinio siela. Po pamaidų bus uilydėtas į Sv. Kazimiero kapines.
Nuširdžiai kvėdame visus giminius, draugus-ges ir pažįstamus dalyvauti laidotuviuose.
Nulidė Bročiai, Sėso, Šv. g. riai, Sėses Dukčė ir Gilmėnė.
Laidotuvių Direktorius Antanas B. Ietkus, Tel. Cicero 2109.

Dr. A. Gerutis

RUSAI SULAİKO NACIUS

LIETUVA IR RUSIJA

(Tęsinys)

Istorinė Lietuva buvo rusų carų užgrobtą gryo imperializmo sumetimais. Tiesa, tenka pripažinti, kad Lietuvos — Lenkijos konfederacija vidujiniai jau senokai prieš valstybės žlugimą buvo smarkiai pakrikusi. Tuometinis valdantis sluoksniš — diduomenė skendėjo anarchijoje, kuri juo tolyn, tuo ėjo gilyn. Susidarė karčios ironijos apibūdinimas, kad "Respublika laikosi netvarka". Ši netvarka kos dvasia skverbėsi Lietuvos iš lenkų, tuo tarpu kai net didžiausios anarchijos laikais Lietuvoje vis dar reikšdavosi tam tikras santūrumas ir susiklausymas. Bet tą anarchiją iš kaimynų daugiausia skatino ir rėmė ne kas kitas, kaip rusų carai, kuriems buvo paranku matyti, kad Lietuvos ir Lenkijos bajorai savo tarpe kovojo dėl valdžios, privilegijų ir t. t., gindami savo "aukso laisvės". Pav., kuomet 18-jo šimtmečio pabaigoje kilo sumanymas panaikinti seimuose "veto" teisę, pagal kurią kiekvienas plikbajoris galėjo sustabdyti bet kurį sprendimą ir sugriauti patį seimą, tai tokio nutarimo negalima buvo įvykdyti, nes jam pasipriešino tuometinis Rusijos ambasadorius M. Repninas. Savaimė paprastas reiškinys buvo, kad rusų diplomatai stačiai papirkdavo bajorus, kurie tad, apsišarvavę "veto" teise, elgdavosi taip, kaip įsakydavo rusai, ir kliudydavo bet kurį protingesnį valdymą. Kišimuisi į Lietuvos — Lenkijos vidaus reikalus rusų carai naudodavosi ir tuo, jog jie dėjosį pravoslavijos gyvėnėjais, o pravoslavų daug Lietuvos — Lenkijos ribose gyveno. Pagaliau, buvo vartojamas ir tiesioginis smurtas. Seimus apsupdavo rusų kariuomenė ir priversdavo bajorus nuspręsti taip, kaip to norėjo carai. Kaip visa tai pėnašai į liūdnos atminties "liaudies seimą" 1940 metų liepos mėnesį, kada sovietų agentai nusprendė maldauti, kad Lietuva būtų priimta į SSRS!

Po pirmojo padalinimo 1772 metais ir antrojo padalinimo 1793 metais pagaliau atėjo trečiasis ir paskutinis Lietuvos ir Lenkijos padalinimas 1795 metais tarp rusijos, Prūsijos

ir Austrijos, kuomet etnografinė Lietuva pateko Rusijai, Suvalkija nuo 1795 iki 1815 metų išbuvo Prūsijos valdžioje, bet paskum irgi buvo paimta rusų. Taip istorinėje Lietuvoje gyvenusieji lietuviai atsidūrė Rusijoje. Prasidėjo 120 metų trukęs lietuvių tautos kryžiaus kelias!

Lietuvos vardo panaikinimas

Iš pradžių Lietuvos vardas dar nebuvo išbrauktas. Kraštas buvo vadinamas Lietuvos gubernija, paskum jis buvo padalintas į Vilniaus, Kauno ir Gardino gubernijas, o vėliau turėjo būti nutrintas nuo žemės paviršiaus ir Lietuvos vardas. Lietuva pavirto Rusijos "šiaurės vakarų kraštu" (Sievėro-Zapadnij kraj). Užnemunė (Suvalkija) irgi niekuo esmėje nesiskyrė nuo likusios Lietuvos. Jau carienė Kotryna panaikino Lietuvoje iki tol veikusią teisę, bet po jos mirties vėl buvo grąžintas Lietuvos Statutas, kuris galiojo iki 1840 metų, kuomet buvo įvesta rusiškioji teisė. Tuo tarpu Užnemunėje galiojo Napoleono teisinys, kuris buvo liberališkesnis už rusiškąjį.

Jau po pirmojo padalinimo rusų carų soste sėdėjusi vokietė Kotryna lėpė nusaldinti medalį su užrašu "Ottorženaja vozvratich" (Kas atplėsta — sugrąžina) t. y., grąžintos Rusijai "atplėstos" žemės, o po kuo laiko ir Lietuva buvo pradėta vadinti "iskonne russkij kraj", kas reiškia "grynai rusiškas kraštas". Kai 1940 metais Maskva antrą kartą okupavo Lietuvą, bolševikai kalbėjo, kad nepriklausoma Lietuva tebusi "anglų ir prancūzų kapitalistų" sukurta, o Kremlio oficiozas "Izviestija" 1940 m. rugpjūčio 8 d. paskelbė šiuos atviro imperialistinio cinizmo sakinius: "Klemanso mestas šūkis — aptverti bolševikiškąją Rusiją spygliuota viela — neretėjo, nežūrint visų imperialistų pastangų, jokios sėkmės. Kapitalistiniams pasauliui pavojus didėjo. "Spygliuotosios vielos", "santarinio kordono" "vaidmenį turėjo prisiimti naujai Rusijos teritorijos sąskaiton kuriamos "nepriklausomos valstybės". Sudaryti aplink Sovietų Sąjungą

("Draugas" Acme telephoto)

Sovietų kareivių grupė su automatiniais šautuvais eina atakon prieš nacius vakariam kar fronte, kur vyksta pašėlusios kovos ir kur vietomis sulaikomos nacių vėžimasis. Nuotrauka radijuota New Yorkan iš Maskvos.

Gandhi nėra draugingas krikščionybei ir demokratijai

Mohandas Karamchand Gandhi, žinomas Indijos indusų (hindus) vadas, kurs per ilgus metus britams Indijoje sukelia daug įvairių nesmagumų, nėra draugingas krikščionybei ir demokratijai. Jo visa viešoji veikla nudažyta induizmo filosofija daugiausia politiniais siekimais induizmo naudai.

Tokias išvadas daro "Shield" laikraščio redaktoriai specialiu raštu NC WC.

grandinę buferinių, marijonetinių valstybių, klausančių Paryžiaus ir Londono įsakymų, — štai ką reiškė didžioji tautų apsisprendimo idėja, kaip ją suprato imperialistai". Šimtmetinė lietuvių ir kitų tautų kova už laisvę prieš svetimą okupaciją Kremlio oficiozui tebuvo Paryžiaus ir Londono "imperialistų" užmačios, nes moderninio bolševikinio imperializmo ideologui viena rūpėjo, būtent, kad nebūtų kuriamos nepriklausomos valstybės — "Rusijos teritorijos sąskaiton"... Pagaliau, kokia žiauri pašaipa skamba iš "Izviestijų" skilčių, kai jos pamini tautų apsisprendimo idėją!

Ne mažiau reikšmingi yra tokio kompetingo bolševiko, kaip Sovietų Sąjungos Baltijos laivyno vado viceadmirolo Tribuc žodžiai, atspausdinti tam pat Kremlio oficioze "Izviestija" (cituojama pagal "Darbo Lietuvą" 1940 m. liepos m. 28 d.), kur jis džiaugiasi vienu dalyku, būtent, kad Sovietų Rusija atgavo karinius Baltijos jūros uostus, užimdama Lietuvą, Latviją, ir Es-

tiją. Sovietų admirolas rašė žodis žodin: "Dėka išmintingosios tautų vado Stalino politikos mes išėjome iš Suomijos įlankos siaurų rėmų į plačią erdvę... Išėjimas į Baltijos jūrą savo laiku buvo pagrindinė idėja, įkvėpusi Petro 1-jo politiką".

Nereikia turėti per daug lakios vaizduotės, kad po šių "Izviestijų", ir sovietinio admirolo žodžių atsistoti prieš akis Kotrynos medalis "Ottorženaja vozvratich" ir "Iskonne russkij kraj"! Pasikeitė tikrai terminologija: Nepriklausomoji Lietuva buvo "atplėsta" nuo "Londono ir Paryžiaus imperialistų" o carų vadintąjį "grynai rusiškąjį kraštą" ne kas kitas, kaip SSRS valstybės prezidentas M. I. Kalininas 1940 m. lapkričio 6 d. šitaip apibūdino: "Jie (Pabaltijo kraštai) tik ką prisijungė, bet atrodo, lyg tai būtų senos tarybinės teritorijos" (Tarybų Lietuva" 1940. XI. 10).

Ne veltui sakoma, kad istorija kartojasi... (Bus daugiau)

Kalno Pamokslą negalima abejoti.

1931 metais Gandhi konferencijoje Londone svarstant Indijos dominijos klausimą pasipriešino, kad nepaliečiamiesiems indusams pripažinti atskirą Indijos elektorate reprezentaciją. Jis sakė, kad tas sužalotų šių žmonių induizmą, kurs esąs brangiausias nepaliečiamųjų dvasinis turtas.

Kiek anksčiau Gandhi buvo pareiškęs, kad krikščionių misionieriai Indijoje neturėtų krikščioninti Indijos gyventojų. Pora metų paskiau jis vienos protestantų seminarijos studentams pareiškė, kad krikščionių misionieriai Indijoje turi būti ne kas daugiau, kaip tik socialinės tarnybos darbininkai ir jie turėtų dirbti tik hinduizmo nuožiūroje.

Tad pasirodo, Gandhi pageidautų, kad visoje Indijoje vyrautų tik vieni indusai ir kad induizmas nebūtų palaužiamas.

Indijos indusai, kurių yra apie 240 milijonų, pasiskirstę į 2,200 kastų. Žemiausių kastų indusai gyvi būdami negali pereiti į aukštesnes kastas. Tik mirus jie gali atgimti aukštesnėse kastose. Jei tarp šių milijonų indusų nėra lygybės, tad nėra nė demokratijos. O juk Gandhi indusams vadovauja. Ir jis nori, kad kastų sistema tarp indusų nebūtų išgriauta. Jis tik pageidautų, kad nepaliečiamieji indusai, kurių yra apie 60 milijonų, susilauktų geresnės buities, kad skurdas išnyktų.

IŠ DETROIT LIETUVIŲ VEIKIMO

Žinių-žinėlės

Julė Juškevičienė, Antanina Blaževičienė, Federacijos 4 sk. darbuotojos, ilgametės "Draugo" skaitytojos visų kilnių darbų rėmėjos negali būti be "Draugo". Abi atnaujino prenumeratas ir dar žadėjo drauges pakalbinti užsiprenumeruoti.

Juozas ir Dolfina Cress (Krasauskai) šią savaitę atostogas leidžia pas vaišingus džiukus Pittsburghe, Homestead apylinkė. Ši šeima yra scenos meno mėgėja, daug pasidarbavus prie įvairių parengimų.

Remia spaudą. "Draugo" Labor Day U. S. Bonų knygetes pardavė šie asmenys: A. Ambrose 1, F. Stankus 1, J. Paplinskas 1, J. Juškevičienė 1, M. Šimonis 2. Detroitiečiai tikisi laimėti kelias dovanas. Kitaip ir būti negali.

Petronėlė Ambrosienė buvo surengusi savo dukrelei

Francei party garnio atsilankymo progą. Puotoj dalyvavo skaitlingas būrelis darbuotojų, kurioms P. Ambrasienė reiškia nuoširdų ačiū.

P. Ambrasienė yra Moterų Sąjungos 64 kp. veikli narė.

Veikėja Ona Kratavičienė, gavusi naujas knygas Outline History of Lithuanian Literature, rugp. 23 d. SLR KA 171 kp. Moterų Sąjungos 74 kp. piknike, Birutės darže, pardavė 45 egz. Tai didelis veikėjos pasidarbavimas Lietuvių Kultūrinio Instituto reikalams.

Federacijos 4 sk. susirinkime perdavė A. Ambrasienėi ir O. Šimonienėi, kad paplatintų Sv. Antano parapiją, o J. Juškevičienėi — Sv. Petro parapiją. Tikimos, kad ir šios veikėjos pasidarbavimas.

Labor Day kai kurie Detroit veikėjai rengiasi vykti į Chicago į "Draugo" pikniką. Rep.

Biznieriui - Lietviui
PIRKITE U. S. WAR BONUS
Draugo Piknike
Pirkėjų Vardai Bus Skelbiami per Garsiakalbį BONUS GAUSITE ANT VIETOS Pardavinės
Chicago, Mutual Federal, Saint Anthony, ir Midland Savings and Loan Associations.

NEŽIORINT KUR BONA — NAMOSE — SVEČIUOSE — AR VAŽINĖJANT LAUKUOSE — VISA CHICAGO IR APYLINKĖS LIETUVIJA KASDIEN SU ATYDA KLAUSOSI:

MARGUTIS
RADIO LAIKRAŠČIO PROGRAMŲ

Vienintelis ir Smagiausias vakarinis Lietuvių Programas Amerikoje!
— VIENUOLIKTI METAI! —
SEKMADIENIAIS 1 val. p. p.
KITOMIS Dienomis 9:30 v. vak.
PENKTADIENIAIS 7 v. v.
WHFC-1450 kil.
6755 So. Western Avenue
Phone: GR/Orville 2242

GERKIT TIK GERĄ ALŲ, padarytą Chicagoj. Visti geria ir mėgsta AMBROSIA ALŲ, bet, prie to, išdirbėjai nusprendė padirbti dar geresnį alų, kurį užvardino NECTAR. Šis Alus yra pagamintas iš importuotų pirmo rūšies produktų.

LEO NORKUS, Jr.
DISTRIBUTOR
OF
Ambrosia & Nectar
BEERS

Urmo (wholesale) kainomis pristato į alipes ir kitas įstaigas. Visuomet kreipkitės pas NORKŲ, kur gausite greitą ir teisingą patarnavimą.
2259 W. Cermak Rd. Tel. Monroe 0808

NAPPY

By Irv Tirman

VAKARINĒS MOKYKLOS SUAUGUSIEM

Šio rugsējo 14 d. Chicagoj atdaromos vakarinās mokyklos suaugusiems vīriem un sievietēm, kuriem ir nepieciešams papildināt izglītību, lai gūtu labākus darba apstākļus, vai arī šai izglītībai ir citi iemesli, kas būtu jāņem vērā, lai būtu labāki darba apstākļi, vai arī šai izglītībai ir citi iemesli, kas būtu jāņem vērā, lai būtu labāki darba apstākļi.

Tarp suaugušo vīru un sieviešu ir daudz tokiu, kuriem ir nepieciešams papildināt izglītību, lai gūtu labākus darba apstākļus, vai arī šai izglītībai ir citi iemesli, kas būtu jāņem vērā, lai būtu labāki darba apstākļi.

Vakarinās mokyklos bus izveidotas aštuņpadsmit dažādu priekmetu mokyklos:

NORTH SIDE

Lake View, 4015 North Ashland Blvd.
Schurz, 3601 Milwaukee Ave.
Wells, 936 N. Ashland Ave.

Taisys rinkimų iestatījumus

Illinoīso gub. Green darbuojas pataisīt šio valstijbē rinkimų iestatījumus. Jo paskirta komisija jau padarē atitinkamā projektā, kura bus ieteikta likumdevībai.

Žuvo važiūodami namo urliopan

Eilinis kareivis Robert L. Eckholm, 25 m. amž., atrāšē savo motinai Mrs. Bary Eckholm, našlei, 633 Barry ave., kad jis parvažiūoja namo penkšiolikos diēnū urliopui. Motina rengēsi jī mīelai priimti, nes ištisus mētus su juo nebuvo sūsiējusī. Tik staiga jai pranešta, kad jos sūnus, vykdamas namo automobilī su diviem kītais kareiviais žuvo Los Angelese, Cal., mašinai apvirtus. Be jō žuvo dar ir abu kīti kareiviai. Nelaimē motinā stačiai pritrēkē.

SOUTH SIDE

Englewood, 6201 Stewart Ave.
Fenger, 11220 Wallace St.
Phillips, 244 E. Pershing Road.

WEST SIDE

Austin, 231 N. Pine Ave.
Crane, 2245 W. Jackson Blvd.

Kursams registravimasis jvyks rugsējo 10 ir 11 d. ir paskui pradējus rugsējo 14 d. per keturis vakarus nuo 6:45 iki 9:45 visose minētos mokyklose. Gali registrētis bi kas nuo 16 m. amžiaus. Koleģijos ir vidurinės mokyklos kursantai turī jmokēti po 5 dol.

Armijos spektaklis pradētas per lietū

Armijos spektaklis Soldier Field trečiadienio vakarā pradētas ir vykdytas per lietū. Tūkstantinės minios buvo supiludusios. Bet kai pradējo iytī, daugumas, žmoniū nelaukē galo. Tačiau spektaklio programa buvo vykdoma ir žiūrovai turējo kuo stebētis. Pirmā kartā teko matyti, kaip kovojama karo frontuose, kaip visokie karo pabūklai vartojami.

Kovū spektaklis kasdien vakarais bus turimas iki rugsējo 12 d. imtinai. Ir kasdien kas nors naujo bus rodoma.

Be to, prie šio spektaklio yra prijungtas vadinamas Battle Depot, kur išstatyta įvairiausi karo pabūklai, kaip tai patrankos, tankai, lėktuvai ir kiti karo reikmenys.

Į armijos spektaklį įžanga: 55 centai; rezervuotos vietos — \$1.10 ir oficiali sekcija — \$5.50. Pradžia 8:30 vakare.

Į Battle Depot įžanga: suaugusiems 25 c., o vaikams — 10 c. Atidaryta nuo 8:30 ryto iki vėlai vakaro kasdien.

Reikalingų informacijų galima gauti registruojantis. Taip pat dėl informacijų galima kreiptis laišku Evening School Division of the Board of Education (220-118 No. LaSalle st.)

"L" darbininkas vos išvaduotas

John Seeley, 40 m. amžiaus, "L" (viršutinių geležinkelinių) bėgių sukinėtojas, darbo metu Wilmette terminale paslydo ir pagriuvo ant trečiojo bėgio, kurį eina elektros srovė.

Nelaimė staiga pastebėta ir elektros srovė uždaryta. Seeley pakeltas ir paimtas St. Francis ligoninėn, Evanstone. Tenai nustatyta, kad nelaimingasis tik smarkiai

Taika turi būti supratautinė

Šią savaitę Chicagoj turėta eilė seminarij Amerikos žemynų tautinių grupių glaudesnio susitarinimo klausimais. Iš lotynų Amerikos buvo gausingos delegacijos, kurių pagarbai surengtos vaišės Drake viešbutyje.

Banketo laiku tarp kitų kalbėjo ir Buenos Aires, Argentinos, auxiliarus vokiečių Miguel de Andrea. Ekselencija pareiškė, kad po šio karo taika turi būti supratautinė. Tas reiškia, kad visos tautos turi išeiti iš savo tautinių ribų ir tarptautiniai veikti.

WHOLESALE

N. KANTER, sav.
MUTUAL LIQUOR CO.
4707 So. Halsted St.
Telefonas: BOULEVARD 0014

LIQUOR
ISTAIGA

Išvežiojame
po visą
Chicago.

REMKITE
SENĄ
LIETUVIŲ
DRAUGĄ.

Ar Žinote, Kad Bus

\$1000.00

U. S. War Bonais

- per -

'DRAUGO'

METINĖ

LABOR DAY

(PIRMADIENĖ, RUGSĖJO—SEPTEMBER 7-tą d., 1942)

PIKNIKA

VYTAUTO PARKE

Prie 115-tos Gatvės. Tarp Pulaski Rd. ir Cicero Ave.

"THAT LITTLE GAME" Inter-nat'l Cartoon Co., N.Y.—By B. Link

SUSITIKITE SU TUO SENAI MATYTU PRIETELIU PER PIKNIKA

Piknikas bus didelių lengvatų diena. — Galėsite gražinti knygutes, mokėli prenumeratas.

"Draugo" piknike bus didelis triukšmas, nes ten susitiks ne tik motinos ir vaikai, tėvai ir sūnūs, bet per ilgus metus nesimatę pažįstamieji. Tiek daug žmonių suvažiuoja per tuos "Draugo" piknikus, kad kaip tik yra gera proga visiems tokiems seniai nesimačiusiems susitikti ir pasisvečiuoti ir linksmoje kompanijoje nors vieną kitą dalykėlių suvalgyti ar išgerti.

Geros svečių ir pažįstamų kompanijos palaikymui dnr. "Draugo" piknike kaip tik bus visoko. Bus visokių gėrimų, kuriuos pristatys Brolio Vlado rinktinis štabas; bus ir kitos linksmos vietelės, prie kurių rasite savo pažįstamuosius kolonijos veikėjus iš visos Chicago; valgykloje bus A. Vaisvilienė su savo rinktinio štabu, kurį sudaro TT. Marijonų Bendradarbių Draugijos kuopa iš Bridgeporto; bus Frankių Bistro ir Kuzmarskio orkestras ant atviros estrados vien tik lietuviškiems šokiams; bus puikios "bowling allies", prie kurių bus C. Boguslovas; jauniešiams ir seniesiems bus "I-Wanna-Dance-Music orchestra", kurį lydi jaunas lietuvių teisėjas Jonu T. Žūriu ir kitais, kuriuos kviečia Lithuanian Democratic League per Al. G. Kumsį, Commissioner of South Park.

Prenumeratų stotis
Su "Draugo" Labor Day pikniku bus pradėtas labai svarbus "Draugo" žygis ir

tas žygis gaus savo aktualią pradžią tuo laiku, kai bus atidaroma prenumeratų stotis ant vietos.

Andrius Daugirdas, kuris ves aktyviai prenumeratų žygį visuomenės tarpe kaip tik bus tada ant vietos ir galėsite susipažinti su juo apmokėti savo prenumeratas, pradėti naujas prenumeratas kaip dovaną ar įteikti vardus savo prietelių, kurie manote norėtų skaityti "Draugą" per vieną savaitę dykai susipažinimui.

Visiems, kurie atnaujins savo prenumeratą ar užsiskakys laikraštį, gaus dovanų vieną pasirinktą knygą. "Draugo" atsiminimui ir geresniam susipažinimui bus dalinamos dykai.

Didelis U. S. War Bonų surpizas

Pats didžiausias pikniko surpizas bus \$1,000.00 U. S. War Bonai, kurie bus suteikiami 12 asmenų, kurie turi tų labai lengvai įsigijamų tikietėlių. Kiekvienas tikietėlis bus ekstra proga gauti nors vieną tų dovanų. Pirmas surpizas bus vertas \$500.00 U. S. War Bonas; antras ir trečias po \$100.00; ketvirtas, penktas ir šeštasis po \$50.00; o septynioliktis po \$25.00.

Tie bonai bus "surprise of a lifetime" ne vienam, bet dvylikai asmenų Vytauto parke, per Labor Day, rugsėjo 7 d. Pirkite tikietukus, kurie kainuoja tik po 10 centų ir kiekvienas tikietukas bus ekstra proga prie didžiųjų surpizų. XXX

Illinoise pakankama 1-A klasės vyrų

Konskripcijos direktorius praneša, kad Illinoise yra dar pakankamai 1-A klasės vyrų, todėl turintieji šalutinius priklausomuosius užlaikyti ir vedusieji vyrai nebus šaukiami greičiau, kaip tik už dviejų — šešių mėnesių. Gi Washingtonie aiškinama, kad vyrai turį žmonas ir vaikus dar per 18 mėnesių nebus šaukiami karo tarnybon. O kongreso atstovų rūmų karinių reikalų komiteto pirmininkas Andrew J. May, dem. iš Ky., yra nuomonės, kad turį žmoną ir vaikus vyrai gal visiškai nebus šaukiami, nes senate iškeliamas bilius autorizuoti drafto boardus šaukti tarnybon 18 ir 19 m. amž. jaunuolius.

mažėja autų vartojimas

Žiniomis iš Springfieldo, žymiai mažėja automobilių vartojimas Illinoise. Tas patirama taksų mažėjimu už parduodamą gazoliną.

LONDONAS SVEIKINA AMERIKIECIUS

U. S. kariuomenės pirmasis oficialus paradas Londone. Kareiviai žygiuoja garsiaja Fleet gatve londoniečiams krikštaujant. (Cablephoto from London).

Amerika kariauja už pasaulio padorių žmonių teises

Boys Town (Nebraska) įkūrėjas ir tvarkytojas prelatas Edward J. Flanagan kalbėdamas per radiją "Church of the Air" pareiškė, kad Amerika kariauja tikslu prezervuoti viso pasaulio padorių žmonių teises ir pagerinti visų neprieviliuotų skurdžių būitį.

"Jei mes būsim efektingi vilties teikimu ir tuos ne laiminguosius skurdžius padrąsinsime, aiškiai nušviesime šiandieninę amerikonišką demokratiją dviasia, o karą laimėjus visam pasauliui garantuosime patvarią taiką, pagrįstą krikščioniškais socialio teisingumo principais", kalbėjo prelatas Flanagan.

"Galingiausiam Dieviui padedant nepadėsime į šalį ginklų iki kiekvienas diktatorius, pasalingas laisvųjų žmonių žudikas pakliūs į grandinius ir visų okupuotų kraštų gyventojai bus išlaisvinti iš vergovės pančių.

Saulės sistemos modelis

Field muziejuje biologijos departamente parūpinta ir publikai rodoma visos saulės sistemos, su visomis planetomis, modelis. Tas nepaprastai įdomus įrengimas.

Vyskupas Sheil apie fašizmą

Great Lakes Naval Training mokykla išleido 1,782 graduantų klasę. Chicago's auxiliary vyskupas B. J. Sheil kalbėjo. Ekscelencija pareiškė, kad niekas kitas kaip tik demokratija fašizmo suklupdys ir į kapus nuvarys.

"Tačiau būti laisvaisiais žmonėmis reiškia būti gerai suais žmonėmis. Turime per dėti persiimti principais, kurie žmones daro gerus. Turime tikėti, kad turime bendrą Tėvą. Kurs mus sutvėrė ir Kurio dieviškas Sūnus mus išpildo iš nuodėmės ir šetono tiranijos".

Prelatas įspėjo visus tuos, kam įspėjimas reikalingas, kad šio karo metu ypač reikėtų rūpintis jaunimo auklėjimu, jo saugojimu ir jam tinkamu vadovavimu. Sako, reikia budėti, nes jaunimas jautrus, neramūs laikai jį smarkiai paveikia. O reikia jį išauklėti kaip Dievą mylinčią, taip ir patrijotingu.

Daugiau chemikalų dūmų Chicago

Ralph H. Burke, civilinės apsaugos Chicago ir apylinkėse koordinatoriaus pavaduotojas, praneša, kad Chicago miesto dalies nutamsymas dūmais pavykęs. Bandymas atliktas praėjus antradienį prieš pusianaktį.

Burke tačiau sako, kad dar toliau bus vykdomi tais chemikalų dūmais išbandymai.

Nori įstoti tarnybon su sūnumis

Charles Corey, 42 m. amž. pirmojo pasaulinio karo veterano iš Woodstock, du sūnūs, 18 ir 16 m. amž., įstojo karo tarnybon. Dabar ir patsai tėvas veržiasi tarnybon.

Kadangi dėl fizinio stovio jis nepriimamas, laišku kreipėsi į prez. Rooseveltą prašydamas priimti karo tarnybon.

× V. Tūbelienė, DKK narė, praneša, kad daug lietuvių, gyvenančių toli No. Side susiorganizavo ir ruošias dalyvauti "Draugo" Labor Day piknike. Viena šeima nuvykus piknikan pažadėjo dar nupirkti ir U. S. War Bonds už \$200.00.

× 15 metų jubiliejinis Gimimo Panelės Šv. parapijos piknikas įvyks sekmadienį, rugsėjo 6 d., Vytauto parke. Kun. A. Baltutis tikisi, kad po šio pikniko šmet parapijos skolos bus atmokėta \$20,000. Sako, tai ačiū parapijonams, kurių duosnumu iš visos parapijos skolos, būtent \$260,000, beliks tikėtai \$36,000.

× M. Orientienė, sena Dievo Apvaizdos parapijos narė, šiomis dienomis nuvežta į Šv. Kryžiaus ligoninę. Guli 214 kambaryje. Ji jau nuo seniai serga. Draugės ir pažįstamos prašomos ligonę aplankyti.

× Kun. J. Mikaitis, OFM, šiomis dienomis buvo svečias kun. Ig. Albavičiaus, Šv. Antano parapijos klebono, Cicerio. Neseniai kun. Mikaitis sudėjo amžinus įžadus Pranciškonų vienuolyne.

× Kotrina Sriubienė, Lab. Sąjungos centro vice pirmininkė, atsilankiusi "Draugo" redakcijon paspasakojo, kaip ciceriečiai ruošiasi gausingai dalyvauti "Draugo" Labor Day piknike ir Labdarių Sąjungos centro išvažiavime.

× Kun. J. Vaškys, Tėvų Pranciškonų vyresnysis, lankėsi "Draugo" redakcijoje. Jis sakys pamokslus Gimimo Panelės Šv. parapijos bažnyčioje, Marquette Park, per šilinės atlaidus, kurie prasidės rugs. 7 d. ir baigsis rugs. 15 d.

× Kun. A. Baltutis, kun. B. Urba ir kun. J. Vaškys pranciškonas, prieš keletą dienų buvo nuvykę į Burlington, Wis., apžiūrėti Tėvų Pranciškonų įstaigą, kurioje, be kun. Mikaičio, dar randasi ir vienas lietuvis broliukas. Įstaiga daro didingą įspūdį. Kun. A. Baltutis spėja, kad ji galėjo būti ir lietuvių įkurta, nes steigėjo vardas skamba lietuviškai, būtent Manelis.

× Kun. P. Katauskas, Šv. Kazimiero parapijos, Chicago Heights, klebonas, ir kun. A. Zakarauskas, Gimimo Panelės Šv. parapijos vikaras, smagiai atostogauja Ely, Minn. Sekmadienį jau bus namie ir žada parsivežti daug žuvis.

× Ant. Kareiva, seniau gyvenęs Town of Lake ir ten turėjęs biznį, taip pat daug veikęs Chicago lietuvių tarpe, vėliau įsigijęs gražų ūkį Texas valstybėje, dabar atostogauja Chicagoje pas brolių Wm. Kareivą, taip pat plačiai žinomą biznierių ir veikėją.

× Antanas ir Adelė Vyšniauskai šiomis dienomis susilaukė dukters. Jaunieji tėvai yra žinomi Brighton Pk. veikėjai, ypatingai Vyčių kuopoje ir parapijos chore, kurių valdybose ėjo vienuolias ar kitokias pareigas.

× Albertas Sriubas, No. Side oldtimerių ir organizacijų veikimo veteranų Sribų sūnus, neseniai baigęs De Paul universitetą, šiomis dienomis liuosnoriai įstojo į kariuomenę — coast guard.

× Juozas Joneika, LRKSA centro išdinininkas, atnaujino "Draugo" prenumeratą ir nu pirkto "Draugo" Labor Day pikniko dovanų tikietų krūvą. Jis yra Miners Savings Bank, Pittston, Pa., pareigūnas.

× Spaustuvininkai A. Kaukakis ir M. Lazutka savo spaustuve, Capital Press, 3251 S. Halsted St., pardavė svetimtaučiams. Sako, karo metas spaustuvininkus paveikęs neigiamai, dėl to būvę priversti parduoti.

× T. Pocius, LRKSA 181 kuopos sekretorius, su reikalais lankėsi "Draugo" redakcijoje.

× L. Vyčių kuopų veikimas Chicago yra visiškai nusilpęs. Vienatinė kuopa, kurios pulsas normaliai plauka, tai 14-ji, Cicero. Geriau gyvuoja Marquette Park ir Brighton Park. Kitos kuopos, likusios su keletu narių, jokio veikimo nerodo.

× Bronė Motūzienė, Ateitininkų draugovės išdinininkė Ant. Calkiui išvykstant į kariuomenę, išrinkta jo vieton ir jau pradėjo eiti išdinininkės pareigas.

× A. Kasmauskaitės su J. Klimu kaip jungtuvės praeitą šeštadienį, Nekalto Prasiidėjimo Panelės Šv. bažnyčioje, taip ir puota buvo šaunios. Jaunosios tėveliai mirę ir jį turėjo motinišką globą pas tetą Kolyčienę. Kolyčiai yra pasižymėję Brighton Park darbuotojai.

× Dolores Sabonytė, dukterė dain. Kasto ir smuikininkės Leokadijos Sabonytės, atostogauja pas savo seserį Sylviją ir švogerį Geo. McElroy, Wyomingo valstybėje. Geo. McElroy tarnauja U. S. kariuomenėje ir jau pakeltas į pirmojo leitenanto laipsnį. Dolores žada grįžti namo į "Draugo" pikniką ir papasakoti savo draugėms įspūdžių.

× J. J. Aukškalnis, "Draugo" agentas Gary ir kituose Indiana valstybės miestuose, rašo, kad ne tik baigia tvarkyti reikalus su keleta desėtkų knygučių \$1,000.00 U. S. War Bonds, kurie bus išdalinti laimingiems per dnr. "Draugo" Labor Day pikniką, bet organizuoja automobilius nuvežimui gariečių į pikniką. Sako, kurie pirkę nuo Aukškalnio ištisą knygutę tikietų, į pikniką bus nuvežti ir parvežti nemokamai.

Labai Svarbus Visuomenei PRANEŠIMAS

Valdžia ragina žmones pirkti anglis k-greičiausia, nes gelžkeliai daugiau ir daugiau užimtų karšs reikmenų pristatymu.

Dėl gumos trūkumo, valdžia patvarkė, kad trokų vartojimas turi būti 25% mažiau negu 1941 metais.

Mainoms trūksta darbininkų, nes jie eina į Defense dirbtuves kur daugiau uždirba.

Jeigu Senatas perleis vieną bilį, tai gelžkeliams daleis pakelti pristatymo kainas. Tuom kartu ir sandailams bus leista pakelti anglų kainas.

Dėl šių ir kitų priežasčių pirkite anglis dabar, o patenkinantį pasirinkimą galite rasti šioje firmoje —

THE VILJA COAL CO.
3700 So. Spaulding Avenue
Phone: LAFAYETTE 2584
Savininkai — J. S. VITKUS ir J. J. PETRULIS

PASKOLOS DAROMOS ANT PIRMŲ MORGIČIŲ!

STATYBAI — REMONTAVIMUI ARBA REFINANSAVIMUI

ant Lengvų Mėnesinių Išmokėjimų!
PANAUDOKITE PROGĄ DABARTINEMS ŽEMOMS NUOSIMCIO RATOMS.

TAPKITE FINANSINIAI NEPRIKLAUSOMI!

TAUPYKITE mūsų įstaigoje. Jūsų indellai rūpestingai globjami ir ligi \$5,000.00 apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Corporation. Mokame 3 1/2%. Jūsų pinigai greitai išmokami ant pareikalavimo.

SENIAUSIA IR ŽYMAUSIA LIETUVIŲ FINANSINE ĮSTAIGA — 46 Metal Sekmingo Patarnavimo! —

KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
TEL. CALUMET 4118 Jos. M. Mozeris, Sec'y. 3236 SO. HALSTED ST.

SHERWIN-WILLIAMS
Kem-Tone
DEL NUDAŽYMO SIENŲ.
LUBŲ... DEL NUDAŽYMO
SIENINĖS POPIEROS

Apdengia su vienu kotu... sausas...
viena valanda.
Neturi jokio kenkiamingo odo. Lengva vartoti. Plaunamas.

JIS YRA PLAUNAMAS
Sumalkykite 1 gal. su vandeniu ir padarykit 1 1/2 gal. miltelių. Jums ji kauluos, sutaras vartojimui, tikrai \$2.98 už galioną.

Floor Sanders...\$1.50 už dieną
Linseed Alyva...89 už gal.
Turpentine...75 už gal.

BERLAND'S
PAINT & WALLPAPER STORE
Glass — Brushes
Popiera Sukarpome Veltul.
1917 SO. HALSTED STREET
Phone: CANAL 4866
Mes pristatom visur veltul